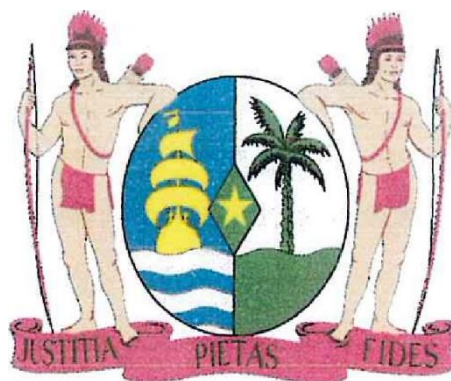

Concept MIJNBOUWWET 2021

Memorie van Toelichting

Wettelijk perspectief voor een winstgevende en duurzame ontwikkeling van de mijnbouw in Suriname
Legal perspective for a profitable and sustainable development of mining in Suriname

Paramaribo, Augustus 2021

Opsteller:

Projectteam door de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen

d.d. 1 juni 2019 belast met de herziening van het Decreet Mijnbouw 1986

en formulering Standard Mineral Agreement

WET van.....2021
houdende regels met betrekking tot het onderzoek naar
en de exploitatie van delfstoffen en nadere regulering mijnbouwsector
(Mijnbouwwet 2021).

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Inleiding

De mijnbouwsector levert een grote bijdrage aan de economie van de Republiek Suriname. Niet alleen in termen van de bijdrage aan de overheidsinkomsten, maar ook in relatie tot de economie als geheel. De additionele voordelen betreffen vergrote netto exportverdiensten, infrastructurele ontwikkeling, werkgelegenheid en afgeleide ('spin-off') economische activiteiten. Deze doen zich niet alleen voor in de formele sector, maar ook in de 'kleinmijnbouw'-activiteiten als resultaat van de substantiële informele goudmijnbouw, echter met de daarmee samenhangende milieu- en sociale problemen.

Gegeven de ontwikkelingen in de mijnbouwsector met name op het gebied van bauxiet en goud vanaf de jaren negentig, zowel nationaal als internationaal, werd het duidelijk dat het Decreet Mijnbouw 1986 niet meer voldeed aan de eisen van de tijd, terwijl de relevante instituten van de overheid in onvoldoende mate beschikten over capaciteit, kader en middelen om de mijnbouwactiviteiten te reguleren en te monitoren.

Het is evident dat een geordende en gemoderniseerde expansie van de mijnbouwindustrie, met een aangepaste regulering van de informele sector, één van de belangrijke elementen in de duurzame economische ontwikkeling van Suriname is.

Tevens is van belang een strategisch en eenduidig vast te stellen mijnbouwbeleid voor de lange(re) termijn, op grond waarvan de mijnbouwsector gestructureerd en geordend verder ontwikkeld kan worden.

Mijnbouwactiviteiten worden uitgevoerd op basis van het Decreet Mijnbouw 1986 (Decreet E-58, S.B. 1986 no. 28). Er zijn in de afgelopen jaren verscheidene pogingen ondernomen om het Decreet Mijnbouw aan te passen aan de gewijzigde omstandigheden en actuele nationale en internationale ontwikkelingen in de mijnbouwsector, echter zonder enig positief resultaat. Uit een evaluatie van het Decreet Mijnbouw 1986 komen onder meer de volgende tekortkomingen naar voren:

- a) De onzekerheid met betrekking tot verkregen rechten en de overgang van het ene recht op het andere (security of tenure);
- b) Onduidelijkheden met betrekking tot de participatie van de Staat in mijnbouwactiviteiten en de wenselijkheid daarvan;
- c) Het ontbreken van actuele en toegesneden milieubepalingen in de wet;
- d) Het ontbreken van toereikende regelgeving ter bescherming van de rechten van in stamverband levende Surinamers en dorpsgemeenschappen;
- e) Het ontbreken regelgeving m.b.t. monitoring en structurering van de formele en informele kleinschalige goud winning;
- f) Het ontbreken van een gestructureerd beleid en lange termijn planning in het kader van het verduurzamen van mijnbouwactiviteiten;

- g) Het ontbreken van duidelijk geformuleerde regelgeving m.b.t. fiscale arrangementen, als onderdeel van een aantrekkelijk investeringsklimaat voor binnenlandse en buitenlandse investeerders voor zowel kleine als grootschalige mijnbouwprojecten;
- h) Het ontbreken van adequate en uitgewerkte mechanismen voor mijnsluitings- activiteiten, gecombineerd met financiële zekerheden en een multidisciplinaire aanpak t.a.v. verlaten mijnen;
- i) Het ontbreken van voorzieningen in de mijnbouwwet m.b.t. prijsschommelingen (cyclisch gedrag) van grondstoffen.

EITI

Sinds de inwerkingtreding van het Decreet Mijnbouw in 1986 is er zowel nationaal als internationaal veel veranderd. De samenleving is zich steeds meer bewust dat de toename van (grootschalige) industriële en andere menselijke activiteiten gepaard kan gaan met ernstige aantasting van het milieu en de biodiversiteit en dat de cultuur en integriteit van inheemsen en andere in stamverband en dorpsgemeenschappen levende Surinamers als gevolg van dergelijke activiteiten in hun woon- en leefgebieden, onder druk komen te staan.

Internationaal gezien, is er sprake van een voortgaande globalisering in de internationale mijnbouwsector en de goederen- en dienstenhandel. Deze ontwikkelingen komen onder meer tot uiting in internationale verdragen en -overeenkomsten en de oprichting van internationale- en regionale organisaties waarin Suriname participeert- of voornemens is te participeren. In dit verband is o.a. van belang het Verdrag van Minamata inzake kwik en de toetredingsprocedure van Suriname tot het Extractive Industries Transparency Initiative (EITI); de wereldwijde standaard voor een goed bestuur in de delfstoffensector, in welk verband Suriname tevens de nationale, merendeels verouderde, mijnbouwregelgeving (met name het Decreet Mijnbouw) dient aan te passen. In elk (kandidaat) lidland wordt het EITI hierbij intern gesteund door de M.S.G. (Multi-stakeholders Group). In Suriname is dit de S-EITI MSG, een breed samengesteld platform voor het opbouwen van wederzijds vertrouwen en dialoog tussen de verschillende stakeholders in de mijnbouwsector belanghebbenden en bevordert de implementatie van het EITI in Suriname.

Deze wet beoogt aan te sluiten bij de nationale doelstelling van Suriname-EITI. De doelstelling van de (gefaseerde) implementatie van de EITI Standard door Suriname is onder meer, de Surinaamse samenleving te voorzien van transparante en geverifieerde informatie over de financiële stromen tussen de delfstoffenindustrie en de overheid om daarmee bij te dragen aan een goed geïnformeerd maatschappelijk debat over de waardeketen van de delfstoffenindustrie in Suriname.

De waardeketen van de delfstoffenindustrie omvat volgens de EITI-systematiek de volgende schakels:

- de mijnbouwvergunningen en contracten;
- de productie;
- de inning van de opbrengsten;
- de toewijzing van de opbrengsten in de overheidsbudgetten; en
- de financiële- en sociaal-economische bijdrage van de nationale delfstoffensector.

Modernisering mijnbouwwetgeving

Deze wet heeft betrekking op de opsporing, winning en exploitatie van de natuurlijke hulpbronnen welke voorkomen in de aardkorst en in eigendom toebehoren aan de Staat, in algemene zin omschreven als delfstoffen, uitgezonderd oppervlakte- en grondwater.

In verband met de investeringsvooruitzichten in de mijnbouwsector en de kwaliteit van de mijnbouwregelgeving is het essentieel dat de mijnbouwregelgeving up to date, systematisch op orde, vindbaar en geïntegreerd is met de EITI Standard

De wet kan worden gezien als onderdeel van een breder pakket aan maatregelen ter nadere structurering van de nationale mijnbouwsector. Dit betreft o.a. aanpassingen van de regelgeving en institutionele versterking inzake de Geologisch Mijnbouwkundige Dienst (GMD), het Delfstoffen Instituut Suriname (DIS) en aansluiting op de actuele milieubepalingen en FPIC.

Het beoogde resultaat is o.a. dat de Regering; de Minister, beter kan sturen op de vraag of er ergens exploratie, winning en exploitatie van delfstoffen plaats mag vinden en zo ja, de voorwaarden en voorschriften waaronder dit kan worden toegestaan.

Vergeleken met het Decreet Mijnbouw, worden in deze wet aanzienlijk meer beleidsmatige en uitvoerende bevoegdheden vastgelegd om tussentijds bij te sturen en zo nodig handhavend op te treden.

Aldus kan de Minister eenduidig regie voeren op de wijze van exploratie, winning en exploitatie van delfstoffen. Hiermee wordt recht gedaan aan het financieel-economisch belang van de mijnbouwsector, het belang van veiligheid en gezondheid en de opinievorming in de samenleving rond mijnbouwactiviteiten.

In deze wet worden onder meer geregeld:

- de wijze waarop mijnbouwwerkzaamheden eventueel kunnen plaats te vinden in- of nabij de dorpsgemeenschappen van inheemse en andere in stamverband levende Surinamers;
- de verlening, registratie, schorsing, wijziging, intrekking en beëindiging van mijnbouwvergunningen;
- integratie van mijnbouwwerkzaamheden in de nationale ontwikkeling wat betreft opleidingsmogelijkheden, werkgelegenheid, voorkeur voor nationale goederen en diensten;
- de bescherming van milieu, veiligheid en gezondheid, tevens aansluitend op recente geldende wetgeving, zoals de Wet Maritieme Zones en de Milieu Raamwet;
- voorschriften n.a.v. recente ontwikkelingen inzake FPIC en de grondenrechten;
- fiscale faciliteiten ter stimulering van de ontwikkeling van de mijnbouwsector, met doorgaans hoge financiële risico's in de ontwikkelingsfase en in perioden van lage wereldmarktprijzen van delfstoffen;
- de (in)formele kleinschalige goudwinning, waarbij zowel ambachtelijke als (meer) gemechaniseerde kleinschalige goudwinning beter beschermd zouden kunnen worden;
- voorzieningen ter regulering van de winning en exploitatie van bouwmaterialen zoals schelpen, zand, en grind;

Investeringsklimaat.

Uitgangspunt van de wet is een verantwoorde bevordering van het investeringsklimaat in de mijnbouwsector welke tevens voldoet aan de EITI Standard.

In verband met de bevordering van het investeringsklimaat in de mijnbouwsector zijn in de wet specifieke investeringsfaciliteiten opgenomen die het voor de investeerder aantrekkelijk(er) moeten maken om in de mijnbouw te investeren.

Deze bepalingen verschaffen aan investeerders zekerheid en duidelijkheid over onder meer het verkrijgen van mijnbouwvergunningen en de overdracht daarvan, het verhandelen van gewonnen delfstoffen en/of derivaten en het kunnen beschikken en aanwenden van exportopbrengsten nadat aan de alle wettelijke en contractuele verplichtingen jegens de staat is voldaan.

Verder maakt de wet het mogelijk, dat tussen investeerders in met name grootschalige mijnontwikkeling en de Staat mijnontwikkelingsovereenkomsten worden gesloten waarin, binnen de kaders van deze wet, additionele faciliteiten kunnen worden verleend.

Deze mijnontwikkelingsovereenkomsten dienen inhoudelijk gebaseerd te zijn op de onderdeel van deze wet uitmakende Model- Mijnontwikkelingsovereenkomst.

Artikel 51 lid 3 vermeldt expliciet dat de Modelovereenkomst integraal deel uitmaakt van de wet; dit betreft o.a. additionele faciliteiten voor investeerders in grootschalige exploitatie, zie verder de artikelsgewijze toelichting bij art. 51, de inhoud van de Modelovereenkomst en o.a. de artikelen 31, 52, 55, 103 lid 5, Hoofdstuk 15 "Investeringsfaciliteiten", artikelen. 104 t/m 108

In de wet en de Model Mijnontwikkelingsovereenkomst zijn verschillende fiscale en niet fiscale faciliteiten opgenomen ten behoeve van investeerders.

Het gaat om de volgende faciliteiten:

- fiscale stabiliteit;
- vrijstelling van dividendbelasting;
- niet onderworpenheid aan de omzetbelasting;

- vrijstelling van invoerrechten;
- vrije afschrijving;
- herinvesteringsreserve;
- vrije transfer van fondsen.

Milieu

Mijnbouwwerkzaamheden kunnen met name in de exploitatiefase een aantal negatieve effecten hebben op mens, milieu en ecosystemen, zoals:

1. definitieve uitputting van delfstoffen;
2. permanente verandering van bodem, aardoppervlak en landschap;
3. vernietiging van tropisch regenwoud / biotopen en verschraling van de biodiversiteit;
4. verontreiniging en aantasting van natuur en leef milieu waaronder gronden en grond- en oppervlaktewater, o.a. door de lozing van zware metalen zoals kwik en lood.;
5. aantasting van lokale woon- en leefgemeenschappen in en rondom het exploitatiegebied.

Opgemerkt wordt dat de verschillende vormen van verontreiniging eveneens worden veroorzaakt door andere bedrijfssectoren dan de mijnbouw, alsmede door het ontbreken van adequaat overheidsstoezicht op het lozen van huishoudelijke- en bedrijfsafvalstoffen, waaronder zware metalen zoals lood en kwik, in het oppervlaktewater en in de bodem en het ontbreken van duurzame afvalstoffenverwerking met voldoende capaciteit.

In de wet zijn tevens uitvoeringsgerichte bepalingen opgenomen over de bescherming van mens, milieu en ecosystemen. In een afzonderlijk hoofdstuk over milieu, veiligheid en gezondheid staan de belangrijkste, algemeen geformuleerde milieubepalingen centraal bijeen, waarbij onder meer is aangesloten op de huidige voorschriften en richtlijnen van het NIMOS en de Milieuraamwet. In Hoofdstuk IX (artikelen 80 t/m 84) zijn de centrale bepalingen opgenomen inzake milieu, veiligheid en gezondheid met aansluiting op de taken en bevoegdheden van het NIMOS / het Nationaal Milieu Orgaan, mede gelet op de Milieu Raamwet. De artikelsgewijze toelichting gaat hier nader op in. Tevens wordt in dit verband verwezen naar de artikelen 11 leden 1 t/m 3, 21 sub d- 3, 51 leden 4 en 5, 54 lid 2 sub j, 59 lid 1 sub k, 66 leden 4 en 5, 79 sub g en de artikelen 80 t/m 84.

Recentelijk heeft Suriname het initiatief genomen tot deelname aan de 7de GEF cyclus “Global Opportunities for Long-term Development of Artisanal and Small-scale Gold Mining (ASGM) Sector Plus –GEF GOLD+.” Door het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen zal met assistentie van de United Nations Development Programme (UNDP) en onder de paraplu van Conservation International worden voorbereid, het Projectdocument: Wereldwijde kansen voor de ontwikkeling van de ambachtelijke en kleinschalige goudwinning sector (ASGM) /“Global Opportunities for Long-term Development of ASGM Sector Plus - GEF GOLD + in Suriname”.

Kleinschalige goudwinning

Deze wet regelt in een apart hoofdstuk de vergunning kleinmijnbouw.

Niet alle voorkomens van delfstoffen zijn geschikt voor een grootschalige gemechaniseerde exploitatie; bepaalde typen zoals de alluviale goudvoorkomens, zijn vanwege de wijze van voorkomen en de zeer onregelmatige verdeling van het goud veelal oninteressant voor grote mijnbouwmaatschappijen. Zij zijn echter wel geschikt voor ontginning op kleine(re) schaal soms op ambachtelijke wijze, soms met gemechaniseerde methoden en technieken.

Individuele en samenwerkende porknockers, soms werkend via opdrachtgevers al dan niet op afstand in de goudproductieketen, doen aan kleinschalige goudwinning en zowel de micro- al macro-economische effecten daarvan zijn aanzienlijk. Zoals bekend is de kleinschalige goudwinning inmiddels een (potentieel) belangrijke financieel economische factor voor het land geworden.

binnen het kader van deze wet kunnen de porknockers in de informele sector hun kleinschalige goudwinningsactiviteiten in beginsel (verder) uitoefenen, rekening houdend met de realiteit waarin de

kleinschalige goudwinning aan duizenden personen met name in het binnenland inkomen en werkgelegenheid verschaft, met de spin off effecten langs de volledige goudproductie keten. Hierbij wordt de kanttekening gemaakt, dat in de praktijk personen die aan kleinemijnbouw doen, zich soms niet beperken tot de daartoe geschikte en vergunde delfstofvoorkomens / afzettingen maar ook andere typen voorkomens gaan ontginnen zonder de vereiste overheidsgoedkeuring, wat neerkomt op illegale roofbouw.

Ontwikkelingen als deze beoogt deze wet tegen te gaan door een gedetailleerd systeem van vergunningverlening en handhaving en sanctionering te introduceren, ook toepasbaar op de (il)legale kleinschalige goudwinning.

Om de gestelde doelen te kunnen bereiken, zal tevens ter aanvullend op het wettelijk kader door de bevoegde organen effectief en geïntegreerd beleid moeten worden ontwikkeld en bij besluit worden vastgesteld, ter bestrijding van de illegale kleinschalige goudwinning en bescherming van de ambachtelijke werkers in de kleinschalige goudwinning.

Mede door het ontbreken in het Decreet Mijnbouw van specifieke regels voor de kleinschalige goudwinning, was de overheid reeds geruime tijd betrokken bij de het faciliteren van kleinschalige goudwinning voor geschikt werkgebieden. In enkele gevallen heeft de overheid conform artikel 36 lid 3 van het Decreet Mijnbouw geschikte werkgebieden ter beschikking gesteld, welke volgens de vigerende voorschriften vallen onder het beheer van de GMD (Geologische Mijnbouwkundige Dienst). Aanvankelijk werden kleinemijnbouwers soms van overheidswege bijgestaan in het ontsluiten van bos, en werden zij met basale verkenningen en in de gelegenheid gesteld om na enige prospectie voor een bepaald terrein mijnbouwrecht aan te vragen.

Kort samengevat, zijn de ontwikkelingen in de kleinschalige goudwinning in de loop van de tijd steeds onoverzichtelijker geworden, wat tevens resulteert in een extra belasting van de uitvoeringscapaciteit van de GMD.

De bepalingen van deze wet beogen deze ongewenste ontwikkelingen om te buigen tot een transparant proces van vergunningverlening en handhaving, conform de algemene regels van bestuursrecht en de EITI Standard. De gewenste ordening van de kleinschalige goudsector is mede afhankelijk van goed en controleerbaar overheidsbestuur, wettelijke vastlegging van bevoegdheden en verantwoordelijkheden, rechtszekerheid voor de verschillende actoren en stakeholders in de mijnbouwsector en transparantie in het proces van vergunningverlening en handhaving.

Institutionele versterking van- en continue investering door de overheid in het uitvoerend orgaan; de GMD en het DIS, zijn de noodzakelijke randvoorwaarden hierbij.

Mijnbouwvergunningen

In plaats van de in het Decreet Mijnbouw geregelde “mijnbouwrechten” regelt deze wet een uitgewerkt vergunningenstelsel dat beter aansluit op de bestaande bestuurlijke systematiek en de EITI Standard. Voor het bevoegd mogen opsporen en exploiteren van delfstoffen zijn de verschillende soorten mijnbouwvergunningen wettelijk vereist.

Het DIS is het bevoegde orgaan voor het verlenen van mijnbouwvergunningen. Echter zolang de wettelijke instelling van het DIS niet is gerealiseerd, worden de taken inzake vergunningverlening uitgeoefend door de GMD.

Op grond van bestuursrechtelijke standaardvereisten bij het proces van vergunningverlening, worden de aanvragen op volgorde van indiening en op transparante wijze beoordeeld op ontvankelijkheid en volledigheid en vervolgens in behandeling genomen.

In de artikelsgewijze toelichting wordt nader ingegaan op het bovenstaande.

In de wet zijn onder meer bepalingen opgenomen die de overdracht, in huur of in gebruik afstaan van verleende mijnbouwvergunningen mogelijk maken.

De bepalingen over de verlening van de vergunning tot verkenning en de daaropvolgende vergunningen tot exploratie en exploitatie zijn getrapt, in die zin dat indien de vergunninghouder aan alle voorwaarden en verplichtingen heeft voldaan, hij bij voorkeur in aanmerking komt voor een daaropvolgende mijnbouwvergunning ("voorkeursrecht").

Dit geldt overigens niet bij de vergunningen tot kleinemijnbouw en exploitatie van bouwmaterialen, omdat die vergunningen zowel de exploratie als exploitatie omvatten.

De aanvrager is niet verplicht zich aan deze volgorde te houden en mag op elk tijdstip een bepaalde mijnbouwvergunning aanvragen

Artikelsgewijs

Artikel 1

Definities

In dit artikel worden onder andere om herhaling in de wettekst te voorkomen en voor de duidelijkheid enkele begrippen gedefinieerd. De meeste definities spreken voor zichzelf. Enkele andere worden toegelicht als volgt:

Artikel 1 aanhef onder a

De aanvangsdatum van commerciële productie betreft de datum van afloop van de ontwikkelingsfase van 60 opeenvolgende dagen, waarop de dagelijkse productie-activiteiten van een mijnbouwexploitatie feitelijk aanvangen ter verkrijging van een verkoopbaar product uit de minerale reserves op commerciële schaal, met inbegrip van de winning en verwerking, voordat verkoop plaatsvindt.

Deze definitie is internationaal gangbaar. Mocht de noodzaak daartoe na verloop van tijd blijken, dan kan deze definitie worden aangepast middels wetswijziging.

onder h. exploratie.

De werkzaamheden die in het eerste deel van de definitie worden genoemd; “het vaststellen van aard, omvang, wijze van voorkomen en economische waarde van delfstoffen” kunnen in twee fasen worden ingedeeld.

De eerste fase wordt genoemd de algemene exploratie en betreft het zoeken naar en afbakenen van doelen voor verder onderzoek. Dat gebeurt meestal met behulp van geologische kartering en een bemonsteringsprogramma waarbij de exacte locatie van het monster minder bepalend is en interpolatie gebaseerd is op (indirecte) onderzoeksmethoden om algemene geologische kenmerken vast te stellen en een voorlopige schatting te maken van grootte, vorm en gehalte van een delfstof. De resultaten moeten aangeven of het rendabel is om verder te gaan.

De tweede fase, de gedetailleerde exploratie, betreft een tot in detail, drie dimensionaal afbakenen en fysiek bemonsteren van een geselecteerd doel, daar waar het aan de oppervlakte komt, in sleuven, met boorgaten, schachten, tunnels, en het nemen van bulkmonsters voor verwerkingsonderzoek. Met de bemonsteringsmethode kunnen omvang, vorm, gehalte en andere relevante kenmerken van delfstoffenvoorkomens nauwkeurig worden bepaald - en wordt tevens het globaal ontwerpen van een mijn mogelijk.

Het tweede deel van de definitie: , “alsmede alle andere werkzaamheden in verband met de vaststelling van de economische haalbaarheid van de exploitatie van delfstoffen” wordt toegelicht als volgt.

De fase volgend op de vaststelling van de fysieke karakteristieken van een delfstof, vóór de aanvraag en verkrijging van de exploitatievergunning, is de evaluatiefase, waarin niet alleen de technische en economische haalbaarheid van exploitatie wordt bepaald, maar ook het effect van een eventuele exploitatie op mens en milieu wordt onderzocht.

Deze fase valt derhalve nog onder de exploratie, zie o.a. artikel 43.

onder p.

Gemeenschapsgronden.

Deze definitie is gekoppeld aan de corresponderende definitie(s) in de (ontwerp) wet Collectieve rechten Inheemse en Tribale Volken, dan wel enig andere komende wettelijke regeling van de grondenrechten. Derhalve is beoogd geen andere begripsomschrijvingen te geven, dan die welke reeds zijn vermeld in een/ de geldende wettelijke regelingen inzake de grondenrechten

onder s

De definitie van kleinmijnbouw in de zin van deze wet omvat in beginsel het gehele spectrum van werkzaamheden / activiteiten verricht bij zowel small scale- als artisanal mining.

Artisanal- en small scale mining/kleinschalige mijnbouw kunnen bedrijfsmatig verschillen en vereisen een verschillende benadering.

Artisanal mining (met name de ambachtelijke goudwinning) is nauwelijks gemechaniseerd (seizoensgebonden, soms verricht in gezinsverband en aanvullend op andere (landbouw)inkomsten). Small scale mining is vooral bedrijfsmatig, gemechaniseerd, er wordt gedurende het hele jaar gewerkt en er worden arbeiders tewerkgesteld.

Voor de toepassing van Hoofdstuk VII “Vergunning kleinmijnbouw” is derhalve relevant het (kunnen) participeren in de overwegend bedrijfsmatig uitgevoerde kleinschalige mijnbouw. Derhalve zal het beleid van de Minister tevens gericht moeten zijn op de bescherming van de artisanal miners, met name de individuele- en samenwerkende porknockers, en het verbeteren van hun arbeidsomstandigheden en economische perspectieven, mede door capaciteitsopbouw en trainingsprogramma’s indien aanspraak gemaakt kan worden op toepassing van de rechten en verplichtingen ingevolge deze wet.

Zoals eerder aangegeven, is het daarnaast noodzakelijk dat geïntegreerd en effectief beleid wordt ontwikkeld in ingezet onder meer om illegale klein mijnbouw tegen te gaan.

Onder x

Mijnbouwvergunning

Aansluitend op de reeds bestaande verschillende vergunningstelsels in de Surinaamse wetgeving, kan onder mijnbouwvergunning bestuursrechtelijk worden verstaan, een op grond van deze wet bevoegd gegeven begunstigende beschikking die specifieke mijnbouwactiviteiten toestaat, welke zonder de betreffende beschikking niet zijn toegestaan. Verwezen wordt naar de artikelsgewijze toelichting op artikel 12.

onder cc

Model Mijnontwikkelingsovereenkomst

De houder van een exploratievergunning, kan voordat hij grote investeringen doet ter exploitatie van een delfstof, aan de hand van gedetailleerde bepalingen van deze wet vooraf inzicht krijgen in de voorschriften en voorwaarden waaronder een exploitatievergunning aan hem kan worden verleend. Binnen de reikwijdte van de bepalingen van deze wet, kan een en ander aanvullend worden vastgelegd in een mijnontwikkelingsovereenkomst als bedoeld in artikel 51.

Tevens maakt een aangegane mijnontwikkelingsovereenkomst het voor de houder van de mijnbouwvergunning/ondernemer gemakkelijker om financiering en eventuele participatie van andere ondernemingen te arrangeren. De Model Mijnontwikkelingsovereenkomst als bedoeld in artikel 51 lid 3 voorziet hierin.

onder ii

ontwikkelingsfase

Nadat de aangevraagde exploitatievergunning is verleend, zal de vergunninghouder een aanvang maken met bouwactiviteiten. De bouwontwerpen voor de technische installaties en de mijn worden in deze fase in detail uitgewerkt waarna met de bouw wordt gestart en apparatuur, machines en materieel worden aangekocht en geïnstalleerd.

Ook het mijnbouwplan krijgt in deze fase zijn beslag, omdat het mijnbouwplan belangrijke input levert voor het (detail) ontwerp van de mijn. Deze fase eindigt met het begin van de commerciële productie.

In de definitie van netto smelter opbrengst zou ook gekozen kunnen worden voor de openingsprijs of sluitingstijd, echter is toetsing aan de middagprijs internationaal gebruikelijk

onder ee

Het NIMOS is wettelijk het ter zake bevoegde orgaan, met name ingevolge de Milieu Raamwet.

onder mm

De wet kent een retentieregeling; de houder van een exploratievergunning die, ondanks positieve exploratie resultaten, om redenen die buiten zijn invloedssfeer liggen (nog) niet tot exploitatie kan overgaan, kan met behoud van zijn rechten en aanspraken en onder bepaalde voorwaarden, uitstel verkrijgen van een aanvraag om exploitatievergunning.

Zoals de afgelopen jaren reeds is gebleken, is de mijnbouwindustrie gevoelig voor prijsschommelingen van grond-/delfstoffen op de wereldmarkt. Mede in dit verband bestaat de mogelijkheid, dat de bedrijfsbeslissing om een reeds ontdekte delfstof tot ontwikkeling/ in exploitatie te brengen noodgedwongen moet worden aangehouden/uitgesteld.

Tevens dient de houder van een exploratierecht/-vergunning vóór het verstrijken van de termijn daarvan een aanvraag exploitatievergunning te hebben ingediend. Laat hij dit om welke reden dan ook na, dan vervalt zijn recht om bij voorrang in aanmerking te komen voor de exploitatievergunning voor dat terrein - en daarmee ook een kans om de gemaakte exploratiekosten terug te verdienen. Aangezien het in bedoelde situaties niet aan de vergunninghouder/ondernemer te wijten is en buiten zijn schuld of risicosfeer ligt dat hij de ontdekte delfstof nog niet in exploitatie kan brengen, heeft hij mogelijkheid om retentie te verkrijgen en met behoud van rechten de bedrijfsbeslissing tot exploitatie van de delfstof voor een door het bevoegde uitvoerende orgaan goed te keuren periode uit te stellen.

Artikel 2

Mijnbouwbeleid

De wettelijke toedeling van de beleidstaken inzake de mijnbouwsector aan de Minister van Natuurlijke Hulpbronnen is het uitgangspunt. Dit betreft o.a. het ontwikkelen, vaststellen bij besluit en het algemeen bekendmaken van beleid op de verschillende onderdelen.

Met de uitvoering van het mijnbouwbeleid is exclusief belast het Delfstoffen Instituut Suriname (DIS), nader in te stellen bij afzonderlijke wettelijke regeling als overheidsrechtspersoon en bestuursorgaan met zelfstandige bevoegdheden.

Tot het DIS operationeel is, worden de taken uitgeoefend door de GMD.

De wet bedeeft het DIS een groot aantal uitvoerend taken en bevoegdheden toe op het gebied van de vergunningverlening en handhaving. Derhalve zal het DIS o.a. mijnbouw technisch, juridisch, wetenschappelijk en wat betreft toezicht en handhaving goed georganiseerd en geëquipeerd moeten zijn.

Artikel 3

Bij de rechtsvorm van het Investeringsfonds gemeenschapsgronden is gekozen voor het in deze functionele model van de Stichting.

Indien gekozen zou worden voor het concept van coöperatieve vereniging UA/ krediet coöperatie, zouden personen behorend tot de inheemse of tribale /marron gemeenschap / bewoners van gemeenschapsgronden die een rekening bij deze coöperatieve instelling openen mede-eigenaren (de kern) zijn van het Fonds; op zich een aansprekende gedachte.

Een coöperatie is rechtspersoon, heeft geen aandeelhouders, maar leden-eigenaren. Hun rol is niet alleen die van toezichthouder, maar ze bepalen ook mede het beleid en bijvoorbeeld waarin geïnvesteerd wordt. De hoogste zeggenschap ligt bij de Algemene Ledenvergadering die het bestuur uit hun midden kiest. Echter, regeling van een wenselijk lijkende bepaalde vorm van overheidsparticipatie in de krediet coöperatie zou complex zijn.

Weliswaar zou het Fonds als krediet coöperatie werkzaam zijn conform de internationaal erkende standaarden van de International Savings & Credit Union (ISCU”), tegelijkertijd zou het Fonds als krediet coöperatie moeten voldoen aan de verscherpte wettelijke regels en voorschriften inzake cliëntenonderzoek door non-profit organisaties en de meldingsplicht van ongebruikelijke transacties aan de FIU Suriname op grond van de Wet MOT en de FATF – aanbevelingen, zie in dit verband ook de NRA rapporten. Het voorgaande zou ook (aanzienlijke) extra financiële kosten met zich mee brengen voor de krediet coöperatie. Tevens zou het Fonds onder het toezicht staan van de CBvS.

De geldmiddelen van het Fonds als Stichting worden ondergebracht bij een door de Regering/ de Minister van Financiën te kiezen bestaande bankinstelling, die derhalve reeds voldoet/ dient te voldoen aan de aangescherpte compliance verplichtingen, los van de andere voordelen wat betreft toezicht en controle op het Fonds als Stichting..

Artikel 4

De opzet van het Investeringsfonds Gemeenschapsgronden is gericht op de ontwikkeling van het de gemeenschapsgronden en hun bewoners in het binnenland, alsmede het bevorderen van duurzame ontwikkelingen in de mijnbouwindustrie. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan de ontwikkeling van duurzame energie en kosteneffectiviteit, mede i.v.m. de verwachte toenemende vraag naar schaarse metalen in de toekomst, duurzaam bouwen, natuurontwikkeling, alsmede de structurele integratie van informatie over factoren op het gebied van milieu, maatschappij en corporate governance (Environment, Social and Governance; ESG) in de mijnbouwsector.

Dit artikel leidt overigens niet tot een tweedeling tussen dorpsgemeenschappen in mijnbouwgebieden enerzijds en (delen van) de bevolking buiten de mijngebieden anderzijds; het investeren in de ontwikkeling van bedoelde duurzame sectoren is, zeker op de wat langere termijn, in het algemeen belang van de totale bevolking.

Artikel 6

De inrichting en werkwijze van het Fonds worden vastgelegd in de nader vast te stellen statuten. De inhoud van de Statuten dient in overeenstemming te zijn met de wettelijke bepalingen. Voorts zal ter zake beleid moeten worden ontwikkeld en vastgesteld.

Artikel 7

Garantiefonds rehabilitatie exploitatieterreinen en landschap

De houder van een exploitatievergunning heeft de verplichting het landschap na de beëindiging van zijn werkzaamheden te rehabiliteren, zie ook het bepaalde over rehabilitatie van terrein en landschap in artikel 65.

Op grond van artikel 8 is de vergunninghouder verplicht tot het doen van een financiële bijdrage in het Garantiefonds. I.h.a. heeft het fonds tot doel gedurende de exploitatie activiteiten geldmiddelen op te sparen die tijdens- en na beëindiging van de exploitatievergunning aangewend kunnen worden uitsluitend voor regulier(e) rehabilitatie en herstel van het terrein en gemijnd landschap.

Het fonds wordt opgebouwd vanaf het eerste jaar na de datum waarop de exploitatievergunning is verleend, wat praktisch gezien meestal samenvalt met de levensduur van de mijn.

De percentages en criteria ter bepaling van de hoogte van het te storten bedrag per exploitatieterrein, alsmede overige voorschriften terzake, worden vastgesteld bij Staatsbesluit, mede op basis van de data van het bevoegde uitvoerende orgaan.

De hoogte van het te storten bedrag dient in een nader te bepalen evenredige verhouding te staan tot de hoeveelheid door de vergunninghouder ontgonnen delfstof in het voorgaande jaar.

Tevens wordt met deze fondsconstructie, waarbij voor de overheid de Minister van Financiën als toezichthouder en het bevoegde uitvoerende orgaan als beheerder van het fonds optreden, het totaal aan opgespaarde middelen buiten de sfeer van bedrijfsrisico van de vergunninghouder/de mijnbouwonderneming gehouden.

De vergoeding van kosten wegens regulier(e) rehabilitatie en herstel van het terrein en gemijnd landschap zal i.h.a. eerst afgewikkeld dienen te zijn, alvorens door crediteuren een procedure kan worden ingezet tot schadevergoeding en herstel van de grond ingevolge de artikelen 86 en 87.

Artikel 9

Rechten van de Staat met betrekking tot delfstoffen.

Dit artikel regelt de exclusieve eigendomsrechten van de Staat met betrekking tot delfstoffen, tevens aansluitend op het fundamentele artikel 2 Decreet Mijnbouw.

Lid 1

In lijn met internationale standaarden en de wetgeving van andere landen, is uitdrukkelijk bepaald dat delfstoffen zolang niet ontgonnen, eigendom zijn van de Staat.

De eigendom gaat over op:

- a. de houder van de exploitatievergunning na de winning (ontginning) (lid 2). Dit geldt eveneens voor delfstoffen die op grond van een exploratievergunning op kleine schaal zijn gewonnen t.b.v. bemonstering e.d.
- b. de houder van de exploitatievergunning door verwerking (artikel 660 B.W.);
- c. een derde door verkoop en levering aan deze derde.

Lid 5

De begrenzing van de territoriale zee is aangeduid in de artikelen 1 aanhef onder i en 2 t/m6 van de Wet Maritieme Zones (S.B. 2017 no. 41). Hierbij geldt tevens de hydrografische kaart no. 2017 van april 1961, uitgegeven in april 1971 op schaal 1: 750.000 en officieel door de Regering erkend.

De nulmeter dieptelijn, genoemd in artikel 6 lid 4, Wet Maritieme Zones, ligt 18 decimeter onder de middenstand (NSP).

Delfstoffen die hier in de bodem voorkomen behoren zoals aangegeven in eigendom toe aan de Staat.

Lid 6

Aan de Staat worden geen eigendomsrechten verleend in de economische zone of ten aanzien van aldaar voorkomende delfstoffen. Het gaat in deze om de exclusieve rechten van de Staat met betrekking tot de benutting van het gebied en de aldaar voorkomende delfstoffen zoals uitgewerkt in de artikelen 10 e.v. van de Wet Maritieme Zones.

Lid 7

Volgens dit lid oefent de Staat in het continentaal plateau eveneens exclusieve soevereine rechten uit terzake verkenning, exploratie naar- en exploitatie van delfstoffen. Dit betreft delfstoffen op de zeebodem en de ondergrond.

Delfstoffen voorkomend in of op de watermassa boven het continentaal plateau zijn dus uitgesloten. Hierin zit het verschil met de rechten van de Staat in de exclusieve economische zone. Voor de begrenzing van het continentaal plateau gelden de bepalingen (artt. 14 e.v.) van de Wet Maritieme Zones (S.B.2017 no.41) en het Zeerecht Verdrag.

Lid 8

Ter uitvoering van de andere leden van dit artikel, is de Staat bevoegd om nadere regels te stellen betrekking hebbende op de onder a, b en c omschreven activiteiten in de betreffende gebieden, gericht op een efficiënte exploratie naar, exploitatie, instandhouding en beheer van de delfstoffen.

Artikel 10

Indeling van delfstoffen

De indeling in het Decreet Mijnbouw van delfstoffen in vijf groepen met expliciet bauxiet als de voornaamste delfstof zoals, is vervangen door een algemene formulering die ruimte openlaat voor specifieke delfstoffen (waaronder o.a. zout en fosfaat) en ontwikkelingen op het gebied van delfstoffen zoals schaarse metalen.

In feite vervult de bauxietsector al jaren niet meer de vrijwel allesbepalende rol in het mijnbouwgebeuren. Verder speelt mee het proces van de ontkoppeling van het energie gebeuren in Suriname met de bauxietsector. De Bauxietwet 1919 is inmiddels verouderd en wordt derhalve ingetrokken ingevolge artikel 116.

Afhankelijk van de toepassing kan dezelfde delfstof in groep a (delfstoffen niet zijnde bouwmaterialen) of in groep b (bouwmaterialen) voorkomen: indien een gesteente zoals graniet wordt aangewend voor de productie van steenslag wordt het gerekend tot de bouwmaterialen. Wordt het gebruikt voor de natuursteenindustrie, dan wordt het gerekend tot de andere delfstoffen, waardoor grotere terreinen uitgegeven zouden kunnen worden voor mijnbouwvergunningen.

Lid 2. Opgemerkt wordt dat eveneens op dit punt beleid zal moeten worden ontwikkeld, bij besluit vastgesteld en vervolgens algemeen bekend gemaakt. Voor wat betreft de kwalificering als “strategisch”, zal er vooraf een verifieerbare toetsing moeten plaatsvinden aan bepaalde criteria of indicatoren op grond waarvan het zwaarwegend belang van de Staat wordt toegelicht, met vermelding in het vereiste Staatsbesluit.

Artikel 11

Algemene eisen mijnbouwwerkzaamheden

Aan mijnbouwwerkzaamheden worden hoge en noodzakelijke eisen gesteld en deze moeten de toetsing daaraan te allen tijde kunnen doorstaan, onder andere bij de beëindiging van mijnbouwwerkzaamheden. Mijnbouwwerkzaamheden mogen geen schade toebrengen aan de belangen van (in)direct daarbij betrokken personen en milieu- en ecosystemen.

Ter bevordering van de werkgelegenheid en in het belang van de nationale ontwikkeling wordt waar mogelijk de voorkeur worden gegeven aan het te werk stellen van Surinamers en ingezetenen met een vestigingsvergunning, alsmede de aankoop van Surinaamse goederen en diensten.

Lid 4: wettelijke vaststelling van bijvoorbeeld een vast wettelijk quotum voor indienstneming van lokale bewoners / bewoners van gemeenschapsgronden is praktisch gezien niet haalbaar i.v.m. de vereiste flexibiliteit, rekening houdend met de vereiste kennis en vaardigheden, opleiding en beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel.

Tevens zouden in het concrete geval afspraken kunnen worden gemaakt in het kader van FPIC.

Artikel 12

Mijnbouwvergunningen algemeen.

In plaats van de verschillende soorten mijnbouwrechten ingevolge het Decreet Mijnbouw, introduceert deze wet een vergunningstelsel dat aansluit op de systematiek van de reeds bestaande vergunningstelsels in de Surinaamse wetgeving en de EITI Standard inzake Mining Licensing.

Bestuursrechtelijk kan onder een vergunning worden verstaan: een begunstigende beschikking die specifieke activiteiten toestaat, welke zonder deze beschikking niet zijn toegestaan en verboden zijn. Op basis van het in deze wet geregelde vergunningstelsel met bijbehorende bevoegdheden kan het DIS als het bevoegde uitvoerende orgaan elke mijnbouwactiviteit reguleren.

De in lid 1 genoemde vergunningen hebben het karakter van een concessie: ze geven de houder van een mijnbouwvergunning het exclusieve recht ten opzichte van andere geïnteresseerden voor mijnbouwactiviteiten in een vergunde gebied, om in dat gebied een bepaalde, door de overheid vergunde mijnbouwactiviteit te mogen verrichten.

Zo geeft de exploratievergunning de vergunninghouder in beginsel het alleenrecht om in een bepaald gebied opsporingsactiviteiten uit te voeren; de exploitatievergunning geeft de vergunninghouder het alleenrecht om in het vergunde gebied winningsactiviteiten uit te voeren.

De vergunninghouder wordt op grond van de vergunning uiteraard geen eigenaar van de grond.

Ter waarborging van de vereiste rechtsbescherming zijn in Hoofdstuk XVI regels opgenomen over de bekendmaking van besluiten en de bezwaar- en beroepsprocedure, waarin de voorschriften van administratief procesrecht zijn uitgewerkt

leden 1 en 2. De vermelde oppervlakten betreffen maximale arealen. Er is derhalve ruimte om kleinere arealen uit te geven. Gezien de ervaringen in de mijnbouwindustrie tot nu toe, is gebleken dat deze voornamelijk voor de grote mijnbouwondernemingen in de praktijk werkbaar zijn. Indien noodzakelijk, dan kan de maximale oppervlakte bij Staatsbesluit worden gewijzigd c.q. vergroot, gehoord de genoemde organen.

Lid 4

Uitgaande van het bepaalde in artikel 9 lid 1, dat delfstoffen in eigendom toebehoren aan de Staat, kunnen mijnbouwwerkzaamheden door particulieren uitsluitend bevoegd worden verricht op grond

van een door de Staat (als eigenaar van- en/of soevereine gerechtigde op de delfstof) daartoe verleende mijnbouwvergunning dan wel enig op grond van het Decreet Mijnbouw (S.B. 1986 no.28) verleend mijnbouwrecht . Deze bepaling is onverminderd van toepassing op de eigena(a)r(en) van de grond waarin de delfstof voorkomt.

Artikelen 13 t/m 28

Deze bepalingen regelen de algemene vergunningprocedure die voor alle mijnbouwvergunningen geldt. Vervolgens wordt per afzonderlijk type vergunning de procedure in de wet uitgewerkt. Zie de artikelen over de afzonderlijke vergunningen en de daarbij gestelde voorschriften. Deze systematiek strekt tot transparantie, controleerbaarheid en rechtszekerheid in het hele traject van vergunningverlening.

Samengevat is ingevolge deze wet voor het uitvoeren van elke mijnbouwactiviteit op een gewenste locatie altijd een voorafgaande mijnbouwvergunning nodig, uitsluitend te verlenen door het DIS of de GMD. Aan de mijnbouwvergunning worden door het bevoegde orgaan nadere eisen en voorschriften verbonden, o.a. de milieuvoorschriften van het NIMOS.

Met betrekking tot de (bestuurs- en privaatrechtelijke) wijze van overgang / overdracht, in huur en in gebruik geven van mijnbouwvergunningen wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij de artikelen 27 en 33

Artikel 13

Dit artikel kent de bevoegdheid tot verlening van mijnbouwvergunningen exclusief toe aan het bevoegde orgaan en geeft voorts aan wie in aanmerking kunnen komen voor de in artikel 12 opgesomde mijnbouwvergunningen.

Verlening van mijnbouwvergunningen aan natuurlijke personen wordt niet wenselijk geacht vanwege de financiële vereisten, zoals het vereiste risicokapitaal en om belastingtechnische redenen, met uitzondering van de vergunning tot kleinschalen mijnbouw en de vergunning van exploitatie van bouwmaterialen.

Vennootschappen hebben als doel ondernemingen op te zetten en te beheren met winstoogmerk. Volgens ons rechtssysteem kan een stichting geen onderneming drijven met winstoogmerk; stichtingen hebben ideële doelen en zijn, hoewel rechtspersoon, in deze wet uitgesloten als houders van mijnbouwvergunningen.

Lid 3. De beperking tot rechtspersoonlijkheid bezittende vennootschappen houdt verband met de hierbij gebleken meest geschikte vorm van bedrijfsvoering van de mijnbouwonderneming.

Volgens lid 4 moeten natuurlijke personen die houders zijn van het recht tot verkenning, exploratie en exploitatie, alsmede stichtingen die houders zijn van mijnbouwrechten binnen twee jaar na afkondiging van deze wet, hun recht onderbrengen in een naamloze vennootschap naar Surinaams recht.

Artikel 14

Voorwaarden voor verkrijging van een mijnbouwvergunning.

Met betrekking tot een natuurlijke persoon is vereist dat deze in Suriname moet wonen en handelingsbekwaam dient te zijn. Niet in Suriname wonende natuurlijke personen kunnen derhalve geen mijnbouwvergunning verkrijgen.

Voor niet in Suriname gevestigde rechtspersonen die een mijnbouwvergunning hebben aangevraagd, is de eis opgenomen dat deze zo spoedig mogelijk na het verlenen van de aangevraagde vergunning, in Suriname feitelijk kantoor moeten houden en over geschikte kantooruimte dienen te beschikken. Een fictief of virtueel zakelijk / vestigingsadres of een brievenbusfirma zijn in deze niet toegestaan. De verplichting van een houder van een mijnbouwvergunning om volledig te voldoen aan de voorschriften ingevolge de Wet op de Jaarrekening (S.B.2017 no.84) betreft o.a. de vereiste regelmatige boekhouding, de geconsolideerde jaarrekeningen en de verplichte accountantscontrole, mede ter waarborging van het inzicht van de overheid op de bedrijfsvoering en van de aanspraken van de fiscus.

Artikel 15

Ter standaardisering van de aanvragen van mijnbouwvergunningen bepaalt artikel 15 lid 1 dat het bevoegde uitvoerende orgaan de procedurele voorschriften vaststelt ter behandeling van aanvragen en de in te dienen aanvraaggegevens en bescheiden. De voorschriften worden algemeen bekend gemaakt o.a. op de website van het bevoegde orgaan (DIS).

Deze wet volgt het systeem van trapsgewijze verlening van rechten, in volgorde van verkenning, exploratie en exploitatie. Iedere aanvrager die reeds houder is van een mijnbouwvergunning komt met voorkeur in aanmerking voor de daarop volgende vergunning, behoudens bovengenoemde bijzondere omstandigheden.

Uitgangspunt is dat de aanvrager van een mijnbouwvergunning zekerheid heeft dat zijn aanvraag preferentie heeft boven latere aanvragen voor datzelfde terrein voor dezelfde delfstoffen en dat hij, indien hij aan alle wettelijke voorwaarden voldoet, ook in aanmerking komt voor de aangevraagde vergunning (principe “first come, first serve”).

Echter kunnen zich bijzondere omstandigheden voordoen waarbij het bevoegde uitvoerende orgaan de bevoegdheid heeft om vergunning te verlenen op basis van een later ingediende aanvraag. De voorwaarden waaronder deze geclausuleerde bevoegdheid kan worden uitgeoefend zijn opgenomen in de betreffende artikelen.

Bepaalde besluiten van het bevoegde orgaan worden o.g.v. algemene regels van bestuursrecht algemeen bekend gemaakt: zo bepaalt artikel 15 lid 4 dat besluiten tot verlening van mijnbouwvergunningen algemeen bekend worden gemaakt in het Advertentieblad van de Republiek Suriname, op de website(s) van het ministerie en/of het DIS en in de dagbladen (zie ook de nog niet geïmplementeerde Wet Elektronische Uitgifte Staats- en Advertentieblad (S.B. 2015 no.132).

Lid 5 van dit artikel bepaalt dat indien een mijnbouwvergunning rechtsgeldig is aangevraagd en de aanvraag volledig voldoet aan de wettelijk gestelde voorwaarden en voorschriften voor de verlening van de betreffende mijnbouwvergunning, dat dan de aangevraagde vergunning ook moet worden verleend - behoudens de wettelijke weigeringsgronden opgesomd in artikel 20.

Zie ook de gedetailleerde aanvraagprocedure (incl. de administratieve werkprocessen) en de rechtsmiddelen tegen besluiten artikelen 110 en 111 i.v.m. de vereiste rechtsbescherming.

Deze wet introduceert een transparant systeem van vergunningverlening en bekendmaking, wat tevens aansluit op de eisen van de EITI Standard inzake het Mining Licensing Process. Tevens kan hierdoor de aanvrager van een mijnbouwvergunning voldoende garantie en vertrouwen worden gegeven in het proces van aanvraag en vergunningverlening.

Artikel 16.

Ten opzichte van art. 10 Decreet Mijnbouw, bevat deze wet een duidelijk meer uitgewerkte aanvraagprocedure (algemeen en vervolgens specifiek per vergunning). art. 15 lid 5 bepaalt dat indien een mijnbouwvergunning rechtsgeldig is aangevraagd en de aanvraag volledig voldoet aan de wettelijk gestelde voorwaarden en voorschriften voor de verlening van de betreffende mijnbouwvergunning, dat dan de aangevraagde vergunning ook moet worden verleend - behoudens de wettelijke weigeringsgronden opgesomd in artikel 20. Zie ook de gedetailleerde aanvraagprocedure (tevens uit te werken in administratieve werkprocessen) en de rechtsmiddelen tegen besluiten artt. 110 en 111 i.v.m. de vereiste rechtsbescherming.

De aanvraag geschiedt uitsluitend bij het bevoegde uitvoerende orgaan conform de voorgeschreven procedure. Van een in behandeling genomen aanvraag ontvangt de aanvrager een gewaarmerkt afschrift.

Met de verplichte indiening van de standaard aanvraaggegevens kan onder meer worden nagegaan of het gaat om bonafide bedrijven en personen die zich als investeerder in de mijnbouw aandienen.

Voor de verlening van mijnbouwvergunningen is het ingezetenschap vereist. Het bezit van de Surinaamse nationaliteit kan nuttig zijn, maar is in dit kader op zichzelf niet bepalend.

Uit artikel 16 lid 2, blijkt dat een mijnbouwvergunning ook langs de elektronische weg kan worden aangevraagd, onder de voorwaarde dat het bevoegde orgaan vooraf algemeen bekend heeft gemaakt dat de elektronische weg daartoe is opengesteld. Het digitaal aanvragen van bepaalde producten zoals vergunningen sluit tevens aan op de Wet Elektronisch Rechtsverkeer (S.B. 2017 no.86). Verder kan worden gedacht aan functionele koppeling van bepaalde data en/of informatie uitwisseling tussen de ter zake bevoegde instanties

Lid 5.

Deze wet stapt af van de figuratieve kaarten, die inmiddels i.h.a. verouderd zijn
Gekozen is voor het aangeven van het aangevraagde terrein op een kaart die afgeleid is van basiskaarten op een schaal 1: 50.000 van het MI-GLIS. Indien de kaart voor een bepaalde sector niet beschikbaar is, mag gebruik worden gemaakt van kaarten afgeleid van basiskaarten schaal 1 :40.000 van het MI-GLIS.
Hierbij wordt de kanttekening gemaakt dat de GLIS landmeter te zijner tijd zal aangeven dat voor alle sectoren gewaarmerkte kaarten op de schaal 1:50000 beschikbaar zijn.

De coördinaten moeten in het SURTMstelsel worden opgegeven, omdat de legger voor het bijhouden van de mijnbouwvergunningen in dit stelsel zal worden vervaardigd. De in te dienen kaart moet vervaardigd worden naar de leggers van de dienst die hiermee belast is en na verkregen instructies van het GLIS. De grenzen worden niet alleen in geografische coördinaten opgegeven, maar ook middels richtingen ten opzichte van het ware noorden, omdat de coördinaten van hoekpunten, die uit een snijding van een rechte lijn en een natuurlijke of kunstmatige grens ontstaan, niet nauwkeurig genoeg op de kaart kunnen worden afgeschaald. Bij het bepalen (uitzetten) van deze punten in het veld uit de afgeschaalde coördinaten, kunnen deze eventueel aan de andere zijde van een weg of kreek komen te liggen, dus binnen een ander mijnbouwrecht. De coördinaten moeten dus tot in de 0.1 seconde worden opgegeven.

Artikel 18 lid 1 onder a.

Deze bepaling moet gelezen worden in de context van de toepasselijke bepalingen, zie o.a. de artikelen 18, 43 en 54 lid 2

Artikel 19 lid 2

Onder overmacht wordt verstaan omstandigheden van exceptionele aard gelegen buiten de invloedssfeer van het bevoegde orgaan, zoals brand, natuurrampen e.d., als gevolg waarvan het bevoegde orgaan tijdelijk niet in staat is om tijdig te beslissen op de aanvraag.

Artikel 25

Schorsing en intrekking

Schorsing en intrekking van een rechtsgeldig verleende mijnbouwvergunning zijn zwaarwegende besluiten en kunnen slechts plaatsvinden op de in lid 1 omschreven gronden en conform de in lid 2 voorgeschreven procedure, met het oog op rechtszekerheid voor de vergunninghouder en een zorgvuldige totstandkoming van de door het bevoegde orgaan te nemen besluiten.

De toepasselijke en gedetailleerde bepalingen geven transparant aan op welke wijze mijnbouwvergunningen uitgegeven moeten worden, met bijbehorende rechtsmiddelen i.v.m. de vereiste rechtsbecherming. De gronden in lid 1 sub a. t/m j. zijn uitputtend.

Alle vóór de intrekking aan de mijnbouwvergunning verbonden verplichtingen, voorwaarden, voorschriften en aansprakelijkheden blijven gelden voor de voormalige vergunninghouder.

Lid 2 regelt een flexibele; open termijn, mede afhankelijk van de soort aanvullende gegevens die moeten worden verstrekt. In de uitvoering kan het DIS een redelijke (hoor)termijn vaststellen.

Artikel 27

Overdracht, in huur en in gebruik afstaan.

overgang van mijnbouwvergunningen

Wanneer er bij een vennootschap of mijnbouwbedrijf sprake is van rechtsopvolging onder algemene of bijzondere titel, zoals in geval van een overgang van onderneming, fusie, overname of doorstart na

een faillissement, is het voor de rechtsopvolger belangrijk dat de rechten die voortvloeien uit een mijnbouwvergunning ook door hem kunnen worden uitgeoefend, want de mijnbouwvergunning, zoals een exploitatievergunning, is vaak een noodzakelijk vereiste voor de bedrijfsvoering. Deze overgang van mijnbouwvergunningen wordt geregeld volgens de in deze wet opgenomen regels. Expliciet is geregeld hoe verleende mijnbouwvergunningen kunnen overgaan op een rechtsopvolger, met verwijzing naar de verschillende eisen en voorschriften die gelden bij de verkrijging en gebruikmaken van mijnbouwvergunningen. Voor wat betreft de overdracht, in huur en in gebruik geven van mijnbouwvergunningen is dit eveneens uitgewerkt en bepaalt artikel 27 dat een verzoek daartoe moet worden gedaan bij het bevoegde uitvoerende orgaan.

Wat betreft het administratiefrechtelijk karakter van vergunningen in het algemeen, wordt wel onderscheid gemaakt tussen ‘persoonsgebonden’ en ‘zaaksgebonden’ vergunningen. Persoonsgebonden vergunningen zijn vergunningen waarbij de beslissing over het al dan niet verlenen van de vergunning uitsluitend of grotendeels afhankelijk is van de persoon van de aanvrager, zoals vergunning op grond van de Wet Bedrijven en Beroepen, of vergunning van de Districts Commissaris o.g.v. de Marktwet voor geregistreerde groente- en visverkopers/-standhouders. Persoonsgebonden vergunningen kunnen niet overgaan en er zal een nieuwe vergunning moeten worden aangevraagd. Zaaksgebonden vergunningen zijn vergunningen waarvan de werking betrekking heeft op een bepaald object of een bepaalde handeling. Bij een zaaksgebonden vergunning, bijv. de bouwvergunning verleend op grond van de Bouwwet, gaat het niet om de persoon van de houder van de vergunning, maar om diens hoedanigheid van perceels/ huiseigenaar. Bij zaaksgebonden vergunningen geldt de ongeschreven regel van bestuursrecht dat deze (naar hun aard) vatbaar zijn voor overgang naar een ander, ook als een wettelijke regeling voor overgang ontbreekt. Bij en krachtens deze wet worden alle vereisten en voorschriften voor de vergunningprocedure alsmede voor de (privaatrechtelijke) overdracht, in huur en in gebruik geven van mijnbouwvergunningen specifiek beschreven, alsmede de verplichte registratie in het Kadaster Mijnbouwvergunningen en inschrijving in de openbare registers van het MI-GLIS.

Privaatrechtelijke overdracht van mijnbouwvergunningen

Mijnbouwvergunningen en onder het Decreet Mijnbouw 1986 verleende mijnbouwrechten hebben economische/ vermogenswaarde. Volgens jurisprudentie en literatuur kunnen zij worden beschouwd als vermogensrechten en zijn zij, tezamen met goederen, zaken in de zin van artikel 555 BW welke het voorwerp van eigendom kunnen zijn. Wat betreft de privaatrechtelijke overdraagbaarheid van mijnbouwvergunningen betekent dit o.a. dat de regels van Boek II BW voor verkrijging van zaken ook van toepassing zijn op deze vergunningen.

Privaatrechtelijke overdracht geschiedt door een levering krachtens geldige titel, verricht door degene die bevoegd is over het goed te beschikken. De titel kan zijn een verbintenis uit overeenkomst (bijv. koopovereenkomst), een verbintenis uit de wet (niet aan de orde bij mijnbouwvergunningen) of een ander rechtsfeit dan een verbintenis (bijv. legaat) welke overdracht rechtvaardigt. Bijvoorbeeld bij de bouwvergunning zal bij overdracht de titel meestal een verbintenis uit een koopovereenkomst van een woning/perceel zijn.

Voor een rechtsgeldige titel is onder meer van belang dat de vergunning voldoende duidelijk bij de titel omschreven moet zijn.

Dit artikel voorziet erin dat mijnbouwvergunningen (uitgezonderd de vergunning tot verkenning) kunnen worden overgedragen, in huur en in gebruik kunnen worden gegeven. Ieder vermogensrecht is in principe voor overdracht vatbaar behalve als het bij wet verboden is. Aangezien de vergunning tot verkenning voor een korte periode (twee jaar) wordt verleend en gelet op de aard van verkenning, is het wenselijk af te wijken van het beginsel van overdraagbaarheid. In tegenstelling tot het bepaalde in artikel 11 lid 1 van het Decreet Mijnbouw is, mede gelet op de Wereld Bank aanbeveling uit 1995, ook de vergunning tot kleinmijnbouw overdraagbaar gesteld. Alle mijnbouwvergunningen met uitzondering van de vergunning tot verkenning zijn dus vrijelijk overdraagbaar.

Degene die overdraagt heeft wel de verplichting over te dragen aan een derde die aan dezelfde eisen voldoet als degene die overdraagt en dient de voorgenomen overdracht daartoe eerst te melden aan het bevoegde uitvoerende orgaan. Degene aan wie zal worden overgedragen, moet op zijn beurt aantonen aan het bevoegde uitvoerende orgaan dat hij voldoet aan alle eisen die gelden voor degene die overdraagt.

De verkrijging van de vergunning exploitatie van bouwmaterialen en de vergunning tot kleijnijnbouw is, indien het particuliere grond betreft, voorbehouden aan de eigenaar en/of andere titelhouders, waarbij overdracht van die rechten aan een niet- eigenaar of andere titelhouder overigens niet verboden/toegestaan is.

In de mijnbouwindustrie heeft participatie op verschillende wijzen plaats, reden waarom niet alleen overdracht, maar ook huur en gebruik aan deze regeling zijn onderworpen, waardoor de verschillende vormen van participatie onder de werking van dit artikel vallen.

Lid 5. In het geval dat een mijnbouwvergunning opgedeeld aan verschillende personen of vennootschappen in huur of in gebruik is afgestaan, blijft de eerste houder van de mijnbouwvergunning onverminderd voor het geheel aansprakelijk voor alle aan de vergunning verbonden verplichtingen, naast de aansprakelijkheid van degenen aan wie is afgestaan voor wat betreft hetgeen aan hen in gebruik is overgedragen of in huur is afgestaan.

Artikel 28

Beëindiging

Als de termijn waarvoor de vergunning is verleend is verstreken is de mijnbouwvergunning beëindigd, tenzij tijdig verlenging of retentie is aangevraagd en de verlenging of retentie niet is geweigerd. Dit ter bescherming van de houder van de mijnbouwvergunning.

Het overlijden van de vergunninghouder die een natuurlijke persoon is, leidt niet automatisch beëindiging van de betreffende mijnbouwvergunning. Diens erfgenamen hebben tot uiterlijk zestig (60) dagen na diens overlijden de tijd om onder overlegging van de gewaarmerkte gegevens aan te geven op wiens naam het mijnbouwrecht moet worden overgeschreven en geregistreerd, bij gebreke waarvan de mijnbouwvergunning van rechtswege vervalt en derhalve wordt beëindigd bij het overlijden van de erflater.

Alle aan de oorspronkelijke mijnbouwvergunning verbonden verplichtingen, voorwaarden en voorschriften, zoals de verplichting tot rehabilitatie van terrein en landschap en de bescherming van het milieu, blijven onverkort gelden voor de verkrijgende erfgenaam.

Lid 9.

Het is de gewezen houder van een mijnbouwvergunning toegestaan zijn investeringen in natura mee te nemen. Dit geldt in het bijzonder voor de houders van vergunningen tot verkenning en exploratie, die met risicokapitaal werken en nog geen inkomsten daaruit hebben verkregen.

Afwijking van deze regel kan worden overeengekomen. Dit kan onder meer het geval zijn wanneer de houder van een exploitatievergunning zijn investering tenminste heeft terugverdiend.

Artikel 29

Afstand

De houder van een mijnbouwvergunning heeft de vrijheid om van zijn aan de vergunning verbonden rechten afstand te doen, conform de in dit artikel opgenomen procedure.

Het besluit afstand te doen van een mijnbouwvergunning dient tijdig en weloverwogen te zijn. Omdat abrupte afstand ernstige gevolgen kan hebben op macro economisch en sociaal-maatschappelijk gebied, moet de vergunninghouder die voornemens is afstand te doen het bevoegde uitvoerende orgaan daarvan tijdig van in kennis stellen. In het algemeen zijn de gevolgen bij exploratie groter dan bij verkenning en die bij exploitatie weer groter dan bij exploratie; vandaar de in lid 1 vermelde verschillende termijnen.

Het bevoegde uitvoerende orgaan ziet erop toe dat alle aan de vergunning verbonden verplichtingen, voorwaarden en voorschriften volledig worden nageleefd en afgewikkeld door de (voormalige) vergunninghouder.

Artikel 30

Ontdekking van delfstoffen

De houder van een mijnbouwvergunning is verplicht terstond elke ontdekking van een delfstof door te geven aan het bevoegde uitvoerende orgaan, ook omdat de vergunninghouder volgens een systematisch werkprogramma zijn verkenning- en exploratiewerkzaamheden moet uitvoeren. Ook bij exploitatie zal de vergunninghouder verder blijven zoeken naar delfstoffen. De vergunninghouder dient het bevoegde uitvoerende orgaan in te lichten, waarna hij nog zestig dagen de tijd heeft om alle relevante informatie te verstrekken.

Inzicht in de delfstoffenvoorkomens in geheel Suriname is essentieel voor de Minister en het bevoegde uitvoerende orgaan voor het ontwikkelen van de mijnbouwstrategie en-ontwikkeling.

Artikel 31

Arbeidsaangelegenheden

Dit artikel bevat enkele algemene regels inzake arbeidsaangelegenheden geldend voor houders van mijnbouwvergunningen. Wat betreft werving en selectie van het personeel, geeft de wet de voorkeur aan Surinaamse staatsburgers dan wel ingezetenen met een geldige verblijfsvergunning; rekening ermee houdend dat bij het opstarten van bedrijfsactiviteiten de vereiste specialistische deskundigheid soms niet (geheel) in Suriname aanwezig is.

Vandaar dat de wet de mogelijkheid biedt buitenlands personeel tewerk te stellen en daartoe de nodige faciliteiten verleent, zij het dat na vier jaren er een maximum wordt gesteld aan het aantal tewerkgestelde buitenlandse personeelsleden (lid 5).

lid 2: Een vast wettelijk minimum quotum voor indienstneming van bewoners van gemeenschapsgronden is niet opgenomen in deze bepaling, vanwege de vereiste flexibiliteit.

Dit artikel vereist tevens opleiding, scholing en training in mijnbouw technische kennis en vaardigheden van Surinaamse staatsburgers en ingezetenen met een geldige verblijfsvergunning (lid 7). In de Model Mijnontwikkelingsovereenkomst wordt in Hoofdstuk 10 ingegaan op de arbeidsaangelegenheden

Artikel 32

Verzekeringsaangelegenheden

Onder omstandigheden kan de exploitatie van andere delfstoffen en bouwmaterialen al dan niet opzettelijk, leiden tot schade waarvoor de houder van de mijnbouwvergunning aansprakelijk kan worden gesteld.

Tevens kan in verband met (buitenlandse) financiering van de vergunninghouder een verzekering worden gevraagd tegen schade aansprakelijkheid. Het is denkbaar dat de voorwaarden en / of kosten van dergelijke verzekeringen de ontwikkeling van een delfstof financieel gezien onaantrekkelijk kunnen maken. In een dergelijk geval is het bevoegde uitvoerende orgaan bevoegd een garantstellingsregeling te treffen met de vergunninghouder en kan aan de vergunninghouder toestemming worden geven om voor eigen rekening een geschikte voorziening te treffen, bijvoorbeeld optreden als eigen verzekeraar. Het voorgaande is ook van toepassing indien er geen sprake is van externe financiering.

Artikel 33.

Registratie en inschrijving mijnbouwvergunningen.

Naast de ingevolge lid 2 vereiste inschrijving van mijnbouwvergunningen in de openbare registers van het MI-GLIS, regelt dit artikel het Kadaster Mijnbouwvergunningen: de landelijke database mijnbouwvergunningen onder beheer en verantwoordelijkheid van het DIS. Zolang de wettelijke instelling van het DIS niet heeft plaatsgevonden, kan het Kadaster derhalve niet operationeel zijn.

Dit artikel geeft uitvoering aan de EITI Standard inzake het Mining Cadastre.

Het register is openbaar, rekening houdend met de waarborging van de privacy en toekomstige privacywetgeving.

Indien de vergunninghouder rechtspersoon is, worden o.a. verplicht geregistreerd “de gegevens van de oprichters, beheerders, en van degenen die middels aandelen of stemrechten direct of indirect een belang van meer dan 25 procent in de rechtspersoon houden of anderszins directe controle uitoefenen op de rechtspersoon als dochtermaatschappij”.

Deze verplichting strekt tot aansluiting op de EITI – Standard m.b.t. openbaarmaking van de uiteindelijk belanghebbenden in de delfstoffenindustrie. Zie ook de in het kader van NRA vereiste wijziging van de Handelsregisterwet m.b.t. invoering UBO register voor alle bedrijvensectoren in compliance met de FATF – Aanbevelingen.

Lid 4: ook de houders van historische / eerder verleende mijnbouwrechten worden wettelijk verplicht tot registratie in het Kadaster Mijnbouwvergunningen. Zolang bedoelde mijnbouwrechten in tact zijn dienen deze geregistreerd en geactualiseerd te zijn in het Kadaster.

Artikel 34

Gereserveerde gebieden

Er kunnen verschillende zwaarwegende redenen zijn voor het reserveren van terreinen, onder meer gebaseerd op het algemeen mijnbouwbeleid, de openbare orde en veiligheid of militair strategisch belang. Terreinen kunnen worden gereserveerd teneinde als mijnbouwkundige reserve voor de toekomst te dienen of ander speciaal mijnbouwdoel, zoals kleinmijnbouw ten behoeve van woon- en leefgemeenschappen in de omgeving van een delfstof.

Gebieden kunnen ook gereserveerd worden om mijnbouw technische redenen, zoals het ontwikkelen van nieuwe/innovatieve mijnbouw methoden en technieken.

Artikel 35

Geologische werkzaamheden vanwege de Staat

Deze bepaling verleent aan de overheid; de Minister gehoord het DIS, de bevoegdheid om, op grond van zwaarwegend en als zodanig aan te duiden belang, geologische werkzaamheden op zowel domeingrond als particulier terrein te verrichten. Eigenaren, andere titelhouders en houders van mijnbouwrechten of mijnbouwvergunningen zijn verplicht deze werkzaamheden te gedogen; toe te staan, met inachtneming van de in dit artikel gestelde voorwaarden.

Artikel 36

Bepalingen met betrekking tot de infrastructuur

Dit artikel regelt de bevoegdheid van de houder van een mijnbouwvergunning m.b.t. de infrastructuur. Zo mag de vergunninghouder op het vergunde terrein de benodigde infrastructuur aanleggen. Hij mag ook gebruik maken van openbare infrastructuur, echter uitdrukkelijk met naleving van de ter zake geldende wettelijke voorschriften.

Buiten het mijnbouwterrein mag hij uitsluitend slechts na toestemming van de daartoe bevoegde instantie(s) belast met infrastructurele werken, benodigde infrastructuur aanleggen. E.e.a. moet ook worden gezien binnen het kader van door de vergunninghouder ingediende en goedgekeurde werkplannen. Tevens zal aanvullend beleid ontwikkeld moeten worden zodat er een goed samenspel is tussen de houder van de mijnbouwvergunning, , de overheid en de inwoners/ bewoners van gemeenschapsgronden.

Overigens bevat deze bepaling geen blanco toestemming tot bijvoorbeeld bomenkap; wat betreft de restricties, zie o.a. art. 50 leden 1 en 2, art. 54 lid 2 sub j, art. 61 lid 2 sub e en artikel 63.

Artikel 37

Aanvraag vergunning tot verkenning

De aanvrager kan specifiek aangeven voor welke delfstoffen vergunning wordt aangevraagd. Hij kan dat ook openlaten en voor alle delfstoffen aanvragen, mits wordt voldaan aan alle vereisten voor een geldig ingediende aanvraag. De aanvrager dient ook melding te doen van de aanwezigheid van bewoners van gemeenschapsgrond, zodat het bevoegde uitvoerende orgaan reeds in een vroeg stadium kan beoordelen welke maatregelen getroffen moeten worden ter bescherming van de belangen van betrokkenen.

Ter garanderen van feitelijke uitvoering van verkenningswerkzaamheden verplicht de aanvrager zich het genoemde minimum bedrag aan veldonderzoek per jaar uit te geven.

Artikel 38

Indien de aanvraag aan alle voorwaarden voldoet zal de vergunning door het bevoegde uitvoerende orgaan worden verleend. Op het vergunde verkenningsterrein zullen geen andere mijnbouwvergunningen worden verleend. Aan de vergunning kunnen bijzondere voorwaarden en voorschriften worden verbonden t.b.v. de juiste uitvoering van de vergunning.

Artikel 39

De vergunning tot verkenning wordt voor ten hoogste twee jaren verleend; voor algemene geologische verkenning is een tijdvak van maximaal twee jaren meestal voldoende. Binnen dat tijdvak moet de vergunninghouder de verkenningswerkzaamheden hebben afgerond, aangezien de vergunning tot verkenning niet verlengd wordt. De vergunninghouder kan binnen de periode beslissen of hij wil overgaan tot het aanvragen van een exploratievergunning, of tot het beëindigen van de verkenningswerkzaamheden.

Artikel 40

Voor verkenning is toegestaan een terreingrootte van maximaal 100.000 hectaren.

Voor verkenningsdoeleinden wensen vergunninghouders veelal lucht- geofysische verkenningen uit te voeren, mede vanwege de daaraan verbonden hoge kosten en de gegevens die de Staat c.q het DIS hierdoor verkrijgt, kan dit als een geschikte terreingrootte worden beschouwd. Indien nodig kan de oppervlakte volgens artikel 12 lid 2 worden gewijzigd.

Artikel 41

De houder van een vergunning tot verkenning heeft een exclusief recht om verkenningswerkzaamheden op het terrein uit te voeren. Hij is bevoegd om monsters te nemen, zowel geo-chemische als gesteente, echter zonder daarbij noemenswaardige boorwerkzaamheden te verrichten en algemeen geologische karteringen uit te voeren.

Bij export van monsters naar het buitenland voor onderzoek, moet de vergunninghouder een deel daarvan in Suriname ter beschikking houden.

Bij gunstige verkenningsresultaten mag de vergunninghouder op basis daarvan één of meer terreinen selecteren waarop hij het recht van exploratie wenst aan te vragen, waarbij hij een voorkeursrecht heeft wat betreft het eventueel verkrijgen van de exploratievergunning. Zie hiervoor ook de toelichting op artikel 45.

Artikel 42

Verplichtingen

De vergunninghouder is verplicht jaarlijks het genoemde minimum bedrag aan veldonderzoek te besteden en zijn financiële verplichtingen jegens de Staat tijdig na te komen. De andere aan de vergunning verbonden verplichtingen beogen het verschaffen van de maximale hoeveelheid informatie in het kader van het delfstoffenbeheer. Zo dient de vergunninghouder de ontdekking van een delfstof zo snel mogelijk te rapporteren aan het DIS. Zie ook de toelichting op artikel 30.

Artikel 43

Exploratievergunning

Ten aanzien van de kaart waarop het aangevraagde terrein moet worden aangegeven wordt verwezen naar de toelichting op artikel 16 lid 5.

De aanvrager van een exploratievergunning zal in het algemeen beter dan de aanvrager van een vergunning tot verkenning, exact kunnen aangeven welke delfstoffen hij in het aangevraagde terrein verwacht aan te treffen en waarvoor de aanvraag wordt ingediend.

Het bevoegde uitvoerende orgaan kan aldus beoordelen of het voorgestelde werkprogramma in overeenstemming is met de vereisten voor een efficiënt onderzoek naar die delfstoffen.

Lid 1 onder d. De aanvrager moet een minimaal bedrag per hectare per jaar uitgeven aan veldonderzoek. Indien hij in enig jaar meer of minder uitgeeft aan veldonderzoek mag hij dat, na goedkeuring door het bevoegde uitvoerende orgaan, verrekenen met het bedrag in het daaropvolgend jaar. Het doel hiervan is dat de vergunninghouder voor elk jaar dat de vergunning geldig is daadwerkelijk veldonderzoek verricht en niet nodeloos het terrein bezet houdt.

Lid 1 onder e. Bij de aanvraag van een exploratievergunning moet de aanvrager aangeven welke dorpen en nederzettingen van bewoners van gemeenschapsgrond op of in de nabijheid van het aangevraagde terrein liggen. Deze dorpen en nederzettingen moeten evenals de begrenzing van het terrein dat is aangevraagd in kaart zijn gebracht

Lid 1, onder f.

Indien vereist wordt bij de aanvraag tevens bijgevoegd een concept overeenkomst inzake betrekkingen met de gemeenschap.

Door de aanvrager / toekomstige vergunninghouder kan in dat geval onder de coördinatie van de CE&D unit van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen met de bewoners van gemeenschapsgronden op of in de nabijheid van het aangevraagde terrein, afspraken worden gemaakt om hun belangen veilig te stellen, tevens rekening houdend met de eisen volgens een eventuele Milieu- en Sociale Effectenanalyse (ESIA).

De overeenkomst tot samenwerking kan onder meer betrekking hebben op de volgende situatie. Mijnbouw activiteiten van vergunninghouders kleinmijnbouw kunnen gegevens opleveren of geologische structuren blootleggen die wijzen op de mogelijke aanwezigheid van delfstoffen die zij zelf niet kunnen exploreren of exploiteren. Het in dit lid bepaalde houdt rekening met de mogelijkheid dat in zo'n geval een grote vennootschap op hetzelfde gebied een exploratievergunning aanvraagt. Echter zal geen exploratievergunning worden verleend alvorens de aanvrager goede afspraken heeft gemaakt en heeft vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst met de in dat gebied werkzame houder(s) van een vergunning tot kleinmijnbouw.

Artikel 45

Voldoet de aanvraag aan alle gestelde eisen dan zal het bevoegde uitvoerende orgaan de exploratievergunning verlenen. Daarbij heeft de houder van de vergunning tot verkenning die een aanvraag indient de voorkeur boven iedere andere aanvrager; zie ook de toelichting op artikel 41. Uitgezonderd in het geval van exploratie en exploitatie van koolwaterstoffen, worden geen mijnbouwvergunningen aan andere(n) verleend.

Artikel 46

Termijn

Een geldigheidsduur van de exploratievergunning van drie jaren met twee verlengingen, de eerste voor een periode van twee jaar en de tweede van één jaar; in totaal zes jaren, wordt gezien de praktijkervaringen als passend beschouwd voor exploratiewerkzaamheden.

Het werkprogramma moet volgens schema en efficiënt worden afgewerkt en het jaarlijks bedrag per hectare aan veldonderzoek moet daaraan daadwerkelijk worden besteed conform artikel 43 lid 1 onder d.

Artikel 47

Grootte van het terrein

Dit artikel regelt de grootte van het terrein waarop de vergunning betrekking op heeft en de afstoting van delen ervan bij verlenging van de vergunning.

Het internationaal gebruikelijk systeem van afstoting bevordert een vlotte en efficiënte uitvoering van het werkprogramma. Naarmate het onderzoek vordert kan van de aanvrager worden verwacht dat hij steeds concreter kan aangeven waar hij mogelijke voorkomens van delfstoffen verwacht. Wil hij voor verlenging van de vergunning in aanmerking komen, dan zal hij delen van dat gebied moeten afstoten, die vervolgens voor vergunningverlening aan andere geïnteresseerden beschikbaar zijn.

Artikel 48

Rechten

Op grond van de exploratievergunning heeft de vergunninghouder exclusieve rechten en bevoegdheden om exploratiewerkzaamheden op het exploratieterrein uit te voeren. Zie ook de toelichting op artikel 41 en artikel 60 lid 1.

lid 2 geeft daaraan verdere inhoud. Anders dan bij de vergunning tot verkenning mag de houder van een exploratievergunning diepe gaten boren, putten, sleuven en trenzen maken en de overige bedoelde werkzaamheden en activiteiten uitvoeren.

Artikel 49

Verplichtingen

Het exploratieprogramma, zoals overeengekomen en goedgekeurd door het bevoegde uitvoerende orgaan, moet conform worden uitgevoerd en alle financiële verplichtingen tegenover de Staat moeten op tijd worden nagekomen.

De houder van de exploratievergunning mag wijzigingen aanbrengen in het exploratieprogramma mits hij dat vooraf kenbaar maakt aan het bevoegde uitvoerende orgaan, zodat bij eventuele beoordeling van aanvragen tot verlenging daar rekening mee gehouden kan worden. Algemeen doel van dit artikel is het verschaffen van de maximale hoeveelheid informatie aan het bevoegde uitvoerende orgaan en indirect aan de Minister tem behoeve van het delfstoffenbeheer.

Artikel 50

Andere rechten op het exploratieterrein

Dit artikel regelt de bevoegdheid van de daartoe bevoegde overheidsinstanties of –instellingen om aan derden andere rechten zoals houtconcessie, vergunningen tot exploratie of exploitatie van koolwaterstoffen, doorgang van pijpleidingen en (overige) openbare nutsvoorzieningen op het vergunde terrein, waarbij is voorzien in een schadeloosstelling voor de houder van de exploratievergunning.

In deze situatie is de houder van de exploratievergunning gehouden om met de bedoelde andere rechthebbenden samen te werken.

Artikel 51

Mijnontwikkelingsovereenkomst

Wat betreft het internationale kader van de Model Mijnontwikkelingsovereenkomst, werd in 2009, in samenspraak met de Wereld Bank, door de International Bar Association (IBA) de Model Mining Development Agreement (MMDA) ontwikkeld, op basis van internationale best practices, bedoeld als onderhandelingsformat voor overeenkomsten tussen de Staat en investeerders in de mijnbouwindustrie in ontwikkelingslanden.

Dit artikel regelt de mijnontwikkelingsovereenkomst. Wanneer een exploratievergunning is verleend en de vergunninghouder een vergunning voor grootschalige exploitatie op hetzelfde terrein aanvraagt, en die vergunning ook kan worden verleend, is de vergunninghouder tevens verplicht tot het aangaan van een mijnontwikkelingsovereenkomst met de Staat, vertegenwoordigd door de ministers van Natuurlijke Hulpbronnen en van Financiën. Deze verplichting geldt vooral bij de verlening van exploitatievergunningen aan multinationals en joint ventures met staatsondernemingen.

Bij de formulering van de Model Mijnontwikkelingsovereenkomst is uitgegaan van zijn wettelijke status, nadat de Model Mijnontwikkelingsovereenkomst als integraal onderdeel van deze wet, gelijktijdig met deze wet de wettelijke goedkeuring zal hebben verkregen.

De model Mijnontwikkelingsovereenkomst bevat geen uitputtende regeling van alle wenselijke of noodzakelijke voorzieningen voor elke individuele grootschalige exploitatievergunning; bepalingen van een in het concrete geval te sluiten mijnontwikkelingsovereenkomst kunnen worden gemodelleerd volgens de specifieke omstandigheden van de betreffende exploitatievergunning, alsmede aan de (overige) contractuele relatie(s) tussen partijen, evenwel binnen de grenzen van het geldend wettelijk kader.

De Model Mijnontwikkelingsovereenkomst bevat faciliteiten, additionele voorwaarden en verplichte minimum standaarden waaraan de houder van de exploitatievergunning moet voldoen.

Bij een aanvraag exploitatievergunning beoordeelt het bevoegde uitvoerende orgaan of de verplichting tot het aangaan van een mijnontwikkelingsovereenkomst kan worden gesteld aan de hand van criteria, zoals het mijnbouwplan, de omvang van het werkprogramma, grootschaligheid/het investeringsprogramma alsmede de operationele kosten.

In Suriname bestaat naast de kleinschalige mijnbouw en de veelal internationaal georiënteerde grootschalige mijnbouw, een categorie van middelgrote mijnbouwbedrijven/ mijnbouwondernemers die hun rechten soms in samenwerking met kleinere buitenlandse maatschappijen (zogenaamde junior companies of juniors), of zelfstandig, uitoefenen en die, vergeleken met de kleinmijnbouw, duidelijk een grotere en meer complexe organisatievorm hebben, grotere investeringen doen en planmatiger te werk gaan.

Bij een aanvraag exploitatievergunning van een middelgroot mijnbouwbedrijf kan het bevoegde uitvoerende orgaan alsdan aan de hand van bovengenoemde criteria beoordelen of de verplichting tot het aangaan van een mijnontwikkelingsovereenkomst moet worden gesteld.

In de wet zijn de rechten en plichten voor een houder van een exploitatievergunning vermeld. Met het doel grote investeringen aan te trekken is er daarnaast, afhankelijk van de verwachte omvang van de delfstoffenreserves en de hoogte van het investeringsbedrag, een mogelijkheid in de wet opgenomen tot het aangaan van een mijnontwikkelingsovereenkomst waarin additionele faciliteiten en voorwaarden worden geregeld.

Hoewel in deze wet reeds investeringsfaciliteiten zijn opgenomen, worden in dit artikel mogelijkheden gecreëerd voor investeerders in grootschalige exploitatie voor additionele faciliteiten, één en ander uitdrukkelijk binnen de bij of krachtens deze wet aangegeven grenzen.

Hierbij kan op voorhand worden gedacht aan projecten waarbij in de ontwikkelingsfase tenminste US\$ 50 miljoen wordt geïnvesteerd.

Tevens wordt aan het DIS en het NIMOS de ruimte geboden om in voorkomende gevallen, bijvoorbeeld in verband met de milieuvoorwaarden, specifieke eisen te stellen waaraan de investeerder moet voldoen.

Naast de invoering van een bronheffing worden de volgende fiscale faciliteiten geregeld:

a. fiscale stabiliteit.

Bij het sluiten van een mijnontwikkelingsovereenkomst is fiscale stabiliteit gedurende de looptijd van overeenkomst essentieel. Om dit te kunnen realiseren, wordt in navolging van het internationaal gebruik in de mijnbouwsector en het gebruik in de Surinaamse olie sector de model overeenkomst gekozen voor bevriezing van het inkomstenbelastingtarief voor ondernemingen ingevolge de “Inkomstenbelasting 1922”, op het moment van de inwerkingtreding van een mijnontwikkelingsovereenkomst. Indien het inkomstenbelastingtarief voor ondernemingen naar boven of naar beneden wordt gewijzigd, zal dit geen effect hebben op de te betalen belastingschuld van de houder van de exploitatievergunning.

b. dividendbelasting.

In Suriname bestaat voor dividenduitkeringen aan in Suriname gevestigde lichamen een deelnemingsvrijstelling. Ten aanzien van dividenduitkeringen aan in het buitenland gevestigde lichamen fungeert de dividendbelasting als eindheffing.

In een mijnontwikkelingsovereenkomst kan vrijstelling van dividendbelasting worden opgenomen voor dividenduitkeringen aan aandeelhouders die in het buitenland gevestigd zijn. Met deze faciliteit wordt voorkomen dat de dividendbelasting in Suriname voor deze groep van aandeelhouders als eindheffing fungeert.

Ten aanzien van de overmaking van dividenden naar het buitenland zijn elders in de wet faciliteiten opgenomen in het kader van de deviezentransfer.

c. bronheffing op service kosten

In navolging van steeds meer landen wordt deze bronheffing geheven. Deze bronheffing is een reactie op het misbruik van het in rekening brengen van forse managementkosten. Voor de betalende maatschappij zijn deze kosten immers aftrekbaar bij de berekening van de belastbare winst, indien deze kosten een zakelijke grondslag hebben. Indien de dienstverlenende maatschappij in Suriname is gevestigd kan de betaalde belasting verrekend worden met de inkomstenbelasting die deze maatschappij over haar belastbare jaarwinst is verschuldigd.

d. omzetbelasting.

In een mijnontwikkelingsovereenkomst kan worden opgenomen de vrijstelling van omzetbelasting. Deze vrijstelling berust op het idee dat er geen omzetbelasting wordt geheven voor wat betreft goederen die worden geëxporteerd een, en ander vergelijkbaar met de bepaling vermeld in de wet Omzetbelasting. Aangezien de producten uit de grootschalige mijnbouw operaties hoofdzakelijk zullen worden geëxporteerd is deze vrijstelling op haar plaats.

Artikel 52

Retentie

Retentie zal worden verleend aan de houder van een exploratievergunning die een ontdekte delfstof nog niet in exploitatie kan nemen als direct gevolg van factoren die buiten zijn invloedssfeer liggen. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan een scherpe daling van de delfstoffenprijzen en/of haar derivaten op de wereldmarkt en een internationale financieel-economische- of gezondheids crisis. Ingevolge dit artikel mag de vergunninghouder indien hem retentie is verleend tijdelijk verbeterde omstandigheden afwachten, zonder zijn aanspraken te verliezen.

Retentie wordt verleend voor een periode van maximaal drie jaren en kan éénmalig verlengd worden met een periode van één jaar; in totaal heeft de vergunninghouder vier jaren de tijd om verbetering in de omstandigheden af te wachten. Hij is verplicht de ontwikkelingen te volgen en aan het bevoegde uitvoerende orgaan te rapporteren hoe en/of welke wijzigingen zich hebben voorgedaan met een prognose over hoe de situatie zich volgens hem zal ontwikkelen in de komende periode. Wanneer de situatie zich voldoende gunstig en stabiel ontwikkelt kan in principe exploitatievergunning worden aangevraagd.

Artikel 54

Aanvraag exploitatievergunning

Ten aanzien van de kaart waarop het aangevraagde terrein moet worden aangegeven wordt verwezen naar de toelichting op artikel 16 lid 5.

Lid 1 past in het systeem van deze wet, namelijk dat de exploratievergunning vooraf gaat aan de exploitatievergunning.

In verband daarmee is in lid 2 opgenomen dat het bevoegde uitvoerende orgaan zo uitvoerig mogelijk wordt ingelicht over de delfstof en de technische haalbaarheid van de exploitatie daarvan.

Tevens moet het bevoegde uitvoerende orgaan conform de wettelijke voorschriften worden ingelicht op welke wijze het milieu beschermd en het (uit)gemijnd landschap hersteld zal worden en de belangen van de lokale gemeenschap zullen worden beschermd en, indien van toepassing, financieel of anderszins gecompenseerd zullen worden voor nadelige gevolgen van de mijnbouwwerkzaamheden.

Lid 2, aanhef, sub j. k.en m.:

in artikel 80 worden ESIA, MEA, SEA, Mer procedure en MER gedefinieerd, aansluitend op de door het NIMOS gehanteerde milieuregelgeving en werkprocessen.

Met betrekking tot rehabilitatie (sub k) zie ook artikel 28 leden 6 en 7 en de artikelen 7 en 8.

In dit verband zou door de Minister of het DIS, na overleg met de minister belast met de ruimtelijke ordening, beleid kunnen worden vastgesteld, in welke gevallen er een herbestemmingsplan zou kunnen worden aangevraagd en ingediend door de aanvrager.

Lid 3. Mijnbouwwerkzaamheden hebben in het algemeen zeer grote invloed op de watervoorraad; grond- en oppervlakte water en de waterhuishouding in het gebied waar zij worden uitgevoerd, omdat voor die werkzaamheden aanzienlijke hoeveelheden zoetwater worden verbruikt. Voorkomen moet worden dat in het gebied gevestigde huishoudelijke gebruikers van het water daar nadeel van ondervinden en dat grond- en oppervlaktewater (voorraden) worden aangetast. De aanvrager van de exploitatievergunning moet aangeven hoe hij kwantiteit en kwaliteit van het water zal monitoren en bewaken. Zo nodig kan hij door het bevoegde uitvoerende orgaan en/of het NIMOS worden verplicht zorg te dragen voor vervangende (drink)watervoorzieningen.

Artikel 56

Verlening van exploitatievergunning

Het bevoegde uitvoerende orgaan verleent exploitatievergunning met voorkeur aan de houder van de exploratievergunning voor dat terrein, als aan alle wettelijke vereisten is voldaan.

Het bepaalde in artikel 50 is van overeenkomstige toepassing op de houder van de exploitatievergunning en het vergunde exploitatie terrein. Uitgezonderd exploratie naar- en exploitatie van koolwaterstoffen, zullen er op hetzelfde exploitatieterrein geen andere mijnbouwvergunningen aan derden worden verleend.

Artikel 57

Termijn

Het is internationaal niet ongebruikelijk dat exploitatievergunningen worden verleend voor een periode van vijf en twintig tot dertig jaren, de ontwikkelingsfase inbegrepen.

Indien de exploitatie een langere periode zal bestrijken, is het in beginsel wenselijk dat de activiteiten van dezelfde houder van de exploitatievergunning worden gecontinueerd - onder nieuwe aan tijd en omstandigheden aangepaste voorwaarden.

Artikel 58

Grootte van het terrein

Gezien de ervaringen in de mijnbouwindustrie is deze grootte in het algemeen passend voor exploitatie. Ingevolge artikel 12 lid 2 kan de maximale oppervlakte voor exploitatievergunningen worden gewijzigd; indien noodzakelijk vergroot, bij Staatsbesluit.

Artikelen 59 en 60

Mijnbouwplan en werkprogramma

Uitvoering van mijnbouwwerkzaamheden door de houder van de exploitatievergunning vindt slechts plaats op basis van een mijnbouwplan ingediend bij het bevoegde uitvoerende orgaan, dat in het kader van het delfstoffenbeheer wijzigingen en aanpassingen kan voorstellen. Het orgaan dient uitvoerig en volledig ingelicht te worden over de delfstof(fen) en de technische- en milieu aspecten van de exploitatie daarvan.

Jaarlijks, uiterlijk 1 oktober, moet de houder van de exploitatievergunning een werkprogramma voor het volgende jaar indienen bij het bevoegde uitvoerende orgaan, dat in het kader van het delfstoffenbeheer wijzigingen kan voorstellen en ter onderbouwing daarvan nadere informatie en data over de delfstof kan opvragen aan de vergunninghouder.

Artikel 61

Rechten

Op grond van een exploitatievergunning heeft de vergunninghouder exclusieve rechten en bevoegdheden om delfstoffen in en op het exploitatieterrein te ontginnen en voorts te bewerken, verwerken en verhandelen; te exploiteren met inachtneming van de wettelijke voorschriften en de bepalingen van een eventueel gesloten mijnontwikkelingsovereenkomst.

Continuering van verkennings- en exploratiewerkzaamheden zijn dikwijls noodzakelijk voor het optimaal benutten van de delfstof; de exploitatievergunning houdt dus tevens in de bevoegdheid om voortgaande verkennings- en exploratiewerkzaamheden te verrichten.

De vergunninghouder heeft in verband met zijn werkzaamheden het recht van opstal, ook op particulier terrein, behalve wanneer het gaat om woonverblijven voor zijn personeel; dit mag slechts in het geval van domeingrond. Hij mag voorkomende houtopstanden gebruiken ten behoeve van zijn werkzaamheden indien er geen houtconcessie of andere rechten op hout zijn uitgegeven. In het andere geval zal hij ter zake overleg moeten plegen met de houder(s) van dergelijke rechten en het bevoegde uitvoerende orgaan.

Slechts indien het vrij domeinland betreft mag hij vrij gebruik maken van de houtopstanden en op of in het exploitatieterrein voorkomende bouwmaterialen en landbouw (doen) uitoefenen uitsluitend voor de voeding van zijn personeel.

Artikel 62

Verplichtingen

Zie ook de toelichting op artikel 60. De opgenomen verplichtingen beogen het ministerie en het DIS in de gelegenheid te stellen het delfstoffenbeheer zo goed mogelijk uit te voeren.

De Staat is als eigenaar van- en soevereine gerechtigde op de delfstoffen ervoor verantwoordelijk dat winning en exploitatie op de wettelijk voorgeschreven en meest efficiënte wijze plaatsvindt.

De vergunninghouder dient ook de financiële verplichtingen tegenover de Staat tijdig na te komen.

Teneinde optimaal nut te verkrijgen uit de winning van delfstoffen, moet in algemene zin:

1. rooibouw, waarbij slechts de rijke(re) delen van de delfstof worden ontgonnen, worden tegengegaan;
2. uit de winning van delfstoffen gunstige economische effecten voortvloeien die de belangen van de Staat en de bevolking rechtstreeks ten goede komen;
3. schade aan mens, milieu en ecosystemen worden voorkomen of tot een minimum worden beperkt.

Aanhef sub a: de houder van de exploitatievergunning is verplicht opgelegd “tijdig” een aanvang te maken met de werkzaamheden. De term “tijdig” houdt er rekening mee dat het van verschillende factoren kan afhangen wanneer met de werkzaamheden kan worden begonnen, zulks ter beoordeling door het bevoegde uitvoerende orgaan.

Aanhef sub b.: Ter aanvulling op de wettelijke bepalingen kan het DIS ook op het gebied van de begrenzingen van terreinen beleid ontwikkelen.

Artikel 63

Rechten van derden

Lid 1 betreft de relatie tussen de houder van de exploitatievergunning en bosexploitanten die werkzaam kunnen zijn op hetzelfde exploitatie terrein. Betrokkenen zullen overleg moeten plegen over de wijze waarop zij hun activiteiten onderling ongestoord kunnen uitvoeren. Mocht hierover geen overeenstemming kunnen worden bereikt, dan kunnen partijen zich tot het bevoegde uitvoerende orgaan wenden voor bemiddeling. Op verzoek kan de Minister een partijen bindende beslissing nemen, behoudens uitspraak van de rechter.

De vergunninghouder mag vrijelijk over alle waterbronnen in en op het vergunde terrein beschikken, indien derden daar geen rechten op hebben. Het in de toelichting op artikel 54 lid 3 gestelde is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 64

Beëindiging van de exploitatie

Om verschillende redenen, zoals onder meer uitputting van winbare reserves, gewijzigde marktcondities, verslechtering financiële positie van de onderneming, milieu- en gezondheidsredenen (o.a. een pandemie), kunnen mijnbouwwerkzaamheden (tijdelijk) worden gestaakt. Een vooraf geplande beëindiging moet er dan toe dienen de nadelige effecten te minimaliseren en het gebied zodanig achter te laten, dat het tussen de vergunninghouder, lokale gemeenschappen en de overheid overeengekomen gebruik kan worden veilig gesteld.

Artikel 65

Rehabilitatie terrein en landschap

De houder van een exploitatievergunning heeft de verplichting het landschap na de beëindiging van zijn werkzaamheden te rehabiliteren conform het bepaalde in artikel 64. Tevens is hij verplicht tot het doen van een financiële bijdrage in het Garantiefonds als bedoeld in artikel 7 lid 4.

Artikelen 66 t/m 72

Vergunning kleinmijnbouw.

Ten tijde van de inwerkingtreding van het Decreet Mijnbouw konden de ontwikkelingen zoals deze zich de laatste jaren vooral in de (in)formele kleinschalige goudwinning hebben voorgedaan wat betreft omvang, winningsmethoden en ingezette middelen (o.a. skaliens), niet worden voorzien. Dit is reden tot actualisering van de wettelijke voorzieningen onder meer ter bescherming van veiligheid en gezondheid, milieu en sociaal welzijn (health, safety, environmental and social (HSES) safeguards).

Art. 66 Lid 1. De specifieke vereisten voor de aanvraag van de vergunningen voor verkenning, exploratie en exploitatie zijn niet van toepassing op de vergunning tot kleinmijnbouw.

Opgemerkt wordt dat de vergunning tot kleinmijnbouw zowel verkennings-, exploratie- als exploitatiewerkzaamheden omvat; in de praktijk is er vaak sprake van winning en exploitatie voorafgegaan door een korte en eenvoudige verkenning.

Een vooraf uitgevoerde korte verkenning of exploratie is tevens de minimumeis die gesteld wordt bij de vergunningaanvraag.

Kleinmijnbouw is bedoeld voor de categorie “delfstoffen niet zijnde bouwmaterialen”; concreet is genoemd de kleinschalige goudwinning, naast andere bij Staatsbesluit afzonderlijk aan te wijzen industriële mineralen (bijv. kobalt/cobaltiet).

Radioactieve delfstoffen (o.a. uranium) zijn uitdrukkelijk uitgesloten van kleinmijnbouw vanwege het risico van radioactieve straling voor de gezondheid en het milieu.

De vergunning tot klein mijnbouw wordt verleend op domeingrond aan personen die volgens de wettelijke vereisten daarvoor in aanmerking komen en op eigendomsgronden aan de eigenaren, zakelijk- of persoonlijke gerechtigden.

De vergunning kan zowel aan natuurlijke personen als aan naamloze vennootschappen worden verleend. Bij vennootschappen wordt niet bedoeld op de grote mijnbouwbedrijven maar (een) groep(en)/vereniging(en) van lokale individuele personen/ondernemers die hun rechten en belangen op grond van een vergunning kleinmijnbouw in een vennootschap wensen onder te brengen.

Het gebied is relatief klein gehouden (100 ha. artikel 70), rekening houdende met de wenselijk geachte beperkte winningcapaciteit. Hierbij heeft het bevoegde uitvoerende orgaan tevens een adviserende en begeleidende rol, wat betreft o.a. het bepalen van een geschikt gebied voor een aanvraag kleinmijnbouw.

De vergunning wordt verleend voor een relatief korte duur. Hierdoor kan de mogelijkheid van (niet) verlenging achter de hand worden gehouden. Indien de vergunninghouder zich aan alle voorschriften heeft gehouden, wordt de vergunning in beginsel verlengd.

De vergunninghouder is verplicht regelmatig te rapporteren. Het toezicht op de naleving van de wettelijke voorschriften bij de kleinschalige goudwinning stelt extra eisen aan het handhavingsapparaat van het bevoegde uitvoerende orgaan en de milieu inspectie, met name in het binnenland.

Het wettelijk uitgangspunt is de handhavingsplicht voor de bevoegde overheidsinstanties en effectieve sanctionering van overtredingen door vergunninghouders en personen zonder (geldige) vergunning tot kleinmijnbouw, mede om te voorkomen dat kleinschalige goudwinning zich in enige vorm verplaatst naar de illegaliteit.

Art.66 Lid 4. Gelet op de nadelige gevolgen van de (in)formele kleinschalige goudwinning voor de (volks)gezondheid en het milieu, wordt onder meer geen vergunning afgegeven voor de goudwinning op of nabij rivieren (o.a. skaliens) en andere oppervlaktewateren.

Tevens moet de vergunninghouder zich houden aan de door het NIMOS en/of het DIS ter zake vastgestelde voorschriften en voorwaarden.

Art.66 Lid 5. Imperatief worden bij Staatsbesluit nadere regels vastgesteld, onder meer ter bescherming van mens en milieu. Dit betreft onder andere het gebruik van kwik en andere nader te bepalen winningsmethoden.

Volgens artikel 7 lid 4 is de vergunninghouder verplicht tot het storten van de procentuele bijdrage in het Garantiefonds rehabilitatie exploitatieterreinen en landschap. Daarnaast zal de aanvrager een aanvraagvergoeding, oppervlakterecht en royalty moeten betalen.

Artikel 67

De aanvrager zal onder meer moeten aangeven dat hij vooruitlopend op de aanvraag exploratiewerk heeft verricht, ter beoordeling door het DIS, mede ter voorkoming dat het betreffende gebied illegaal is geprospect. Het DIS dient criteria hieromtrent vast te stellen en bekend te maken.

Artikel 72 . Bij de rapportage aan het bevoegde uitvoerende orgaan als bedoeld onder a. gaat het om een vereenvoudigd verslag, waardoor houders van vergunningen tot kleinmijnbouw in dat opzicht worden gefaciliteerd. Het bevoegde uitvoerende orgaan stelt onder meer het format van de rapportage vast en de verplichte wijze van ontginning; bedoelde voorschriften zijn van dwingend recht, gelet op het beoogde doel nl. het zoveel als mogelijk beperken van milieu aantasting door kleinschalige goudwinning.

Artikelen 73 t/m 79

Exploitatievergunning bouwmaterialen

Indien o.a. graniet, zand, klei en schelpen vanwege hun eigenschappen worden aangewend voor toepassing in de bouw en civiele techniek, dan worden ze tot bouwmaterialen gerekend (zie definitie van bouwmaterialen). Zij kunnen echter ook worden gebruikt als grondstof in vele industriële processen en worden in dat geval “industriële mineralen” genoemd en ingedeeld in de groep “andere delfstoffen”, bijvoorbeeld silicazand voor de glasindustrie, klei voor de keramische industrie, graniet voor de natuursteenindustrie enz.

De winning van bouwmaterialen, met name de bouwmaterialen schuur- en klinkzand en schelpen vindt ook plaats nabij bewoonde gebieden, met risico's voor natuur en milieu, de veiligheid en volksgezondheid.

Artikel 73 lid 2: het gebruik van bouwmaterialen voor vergunningsdoeleinden is uitdrukkelijk geregeld in de wet. Zo is het gebruik van bouwmaterialen alleen toegestaan op het vergunde terrein.

Artikel 73, leden 4 en 5, bepaalt dat, alvorens vergunning voor winning van bouwmaterialen kan worden verleend, bij Staatsbesluit concentratiegebieden te land worden aangewezen en winning van bouwmaterialen in natuurlijke wateren en stromen en voor de kust zo min mogelijk plaats vindt.

Artikel 73 lid 1. De vergunning tot exploitatie van bouwmaterialen houdt in het verkennen, exploreren naar en exploiteren van bouwmaterialen. In het algemeen zullen de fasen van verkenning en exploratie beperkt en relatief kort zijn, waarbij voornamelijk de omvang en andere fysieke kenmerken van de delfstof(fen) die van belang zijn voor hun toepassing als bouw materiaal worden geëvalueerd. Reden dat niet is gekozen voor een bijkomende regeling van een exploratievergunning voor bouwmaterialen.

De vergunning wordt verleend voor één soort bouw materiaal want, anders dan bij “andere delfstoffen”, komen o.a. lateriet (o.a. kleihoudende zandsteen), schelpen of grind (in voldoende mate) gescheiden voor.

Artikel 73 lid 2. Ter controle van zakelijke en persoonlijke gerechtigden op domeingrond en grondeigenaren, aan wie het in het algemeen is toegestaan op hun grond voorkomende bouwmaterialen voor eigen persoonlijk of gezinsgebruik te winnen en ter voorkoming van illegale commerciële productie, is bepaald dat ontgonnen bouwmaterialen slechts van hun grond mogen

worden afgevoerd/ getransporteerd, indien aan de eigenaren of de gerechtigden een exploitatievergunning bouwmaterialen is verleend.

Deze materialen mogen in geen enkele vorm d.w.z. verwerkt of onverwerkt de grond verlaten. Het maken van een ander product, zoals bouwstenen met kleihoudende zandsteen, om het daarna van die grond af te transporteren is eveneens verboden. “Persoonlijk of gezinsverbruik” wordt dus restrictief geïnterpreteerd en ook zo te worden toegepast.

artikel 73 lid 3. Aangezien de exploitatie van bouwmaterialen vaak dichtbij of (deels) in bewoonde gebieden plaatsvindt waardoor gevaar kan ontstaan voor mens, milieu, veiligheid en gezondheid, dienen bij Staatsbesluit de concentratiegebieden te worden aangeduid, die zijn bestemd voor de winning van bouwmaterialen. Voordat bedoeld Staatsbesluit tot stand is gekomen en ook daarna buiten de aangewezen concentratiegebieden, worden geen (“anticiperende”) exploitatievergunningen bouwmaterialen verleend.

Artikel 73 lid 4. Bepaalde bouwmaterialen zoals zandsorten en schelpen komen voor in oppervlaktewateren en voor de kust. Exploitatie van deze voorkomens is zeer intensief en gaat ten koste van milieu en ecosystemen. Vandaar dat bij Staatsbesluit nadere voorschriften moeten worden vastgesteld ter regulering van deze vormen van exploitatie van bouwmaterialen.

Indien hierbij de belangen van bewoners van gemeenschapsgronden zijn betrokken, zijn de bepalingen inzake de FPIC procedure van overeenkomstige toepassing, voor zover die bewoners/ gemeenschappen van die wateren gebruik maken om in hun levensonderhoud te voorzien. Het winnen van onder meer grind in de wateren gaat ten koste van de waterkwaliteit, verandert het ecosysteem en tast de visstand en het bodemoppervlak van de wateren aan. Tevens kan er gevaar ontstaan voor zwemmende jeugd.

Artikel 73 lid 5. Op terreinen waarop een zakelijke of persoonlijke titel rust kan vergunning alleen worden verleend aan de titelhouder zelf. De reden hiervan is onder andere dat winning van bouwmaterialen vaak gepaard gaat met uitgravingen op grote schaal en ingrijpend grondverzet.

Artikel 74 lid 2. Ter bescherming van de belangen van mens, milieu en ecosystemen is de aanvrager verplicht alle vereiste informatie te verstrekken omtrent de voorgenomen wijze van ontginning, het plan voor het opnieuw bruikbaar maken van het terrein en overige bedoelde informatie, ter beoordeling en goedkeuring door het bevoegde uitvoerende orgaan.

Artikel 80

Milieu, veiligheid en gezondheid.

In dit hoofdstuk staan de voor de toepassing van deze wet belangrijkste algemene milieubepalingen centraal bijeen..

Onder meer is aangesloten op de geldende Milieuraamwet (2020) en door het NIMOS gehanteerde milieuvoorschriften.

De Milieuraamwet bepaalt in artikel 4 dat het NIMOS, als rechtspersoon, de technische werk arm is van de Nationale Milieu Autoriteit, onder meer belast met de controle op de uitvoering van en de naleving van de milieuwetgeving en het doen van milieu-onderzoek.

Artikel 82

De veiligheid als omschreven in lid 1 geldt tenminste vanaf de aanleg en bouw van de mijn en andere mijnbouwinstallaties en gedurende de gehele exploitatie. Voor zover er na het beëindigen van de mijnbouwactiviteiten nog potentiële gevaren aanwezig zijn voor milieu, volksgezondheid of de openbare veiligheid, zoals (het risico van) aardverschuivingen, dam- en wandbreuken en het in grond- en oppervlaktewater terecht komen van zware metalen en overige schadelijke stoffen, moet de mijnbouwplant in bedrijf blijven.

De vergunninghouder moet de bedrijfssystemen regelmatig controleren op goed functioneren en effectiviteit, deze zonodig verbeteren en ter zake rapporteren aan het bevoegde uitvoerende orgaan. (zie ook lid 4, laatste volzin).

Artikel 83

Afval(stoffen) en residuen moeten veilig worden opgeslagen om vervuiling van het milieu te voorkomen. Daartoe dient, afhankelijk van het soort afval en/of residu de Minister de opslaglocaties aan te wijzen, gehoord de bevoegde milieu organen.

Artikel 84

Dit artikel bevat algemene regels omtrent de veiligheid, gezondheid en hygiëne bij mijnbouwwerkzaamheden. Veiligheid in de mijnbouwindustrie is essentieel omdat mijnen en mijnbouwterreinen potentieel gevaarlijke werklocaties zijn. De houder van een mijnbouwvergunning is derhalve verplicht ervoor te zorgen dat de risico's en gevaren tot een minimum worden beperkt, onverminderd de verplichting voor het personeel en andere personen om zich te houden aan de ter plaatse geldende veiligheidsregels en –instructies van de werkgever resp. het mijnbouwbedrijf. Internationaal wordt het belang van een goed veiligheidsmanagement, onderdeel van bedrijfsefficiency en rendement, algemeen erkend en benadrukt.

Met inachtneming van de toepasselijke Surinaamse arbeids- en arbeidsomstandigheden wetgeving en veiligheidsvoorschriften, kunnen bij Staatsbesluit nadere voorschriften worden vastgesteld inzake gezondheid, hygiëne en veiligheid van personen in de mijnbouwindustrie (lid 1).

Artikelen 85 t/m 93

Titelhouders en rechten van derden

Artikel 85 lid 1 Mijnbouwwerkzaamheden kunnen ook op particuliere gronden worden verricht; artikel 9 lid 1 bepaalt dat delfstoffen geacht worden te zijn afgescheiden van de eigendom van de grond en zijn eigendom van de Staat; zoals eerder aangegeven behoren delfstoffen niet in eigendom toe aan particuliere eigenaren van gronden. In dit verband is tevens bescherming van grondeigenaren gewenst, de bescherming strekt zich ook uit tot andere titelhouders zoals erfpachters, grondhuurders, huurders en gebruikers.

Uitgangspunt is dat particulier eigendom van grond geen wettelijke belemmering vormt voor het kunnen uitvoeren van mijnbouwactiviteiten. Moderne mijnbouw met gebruikmaking van nieuwe technologie enz. is essentieel voor de Surinaamse economische ontwikkeling en particuliere eigenaren en andere titelhouders op gronden zijn in beginsel wettelijk verplicht mijnbouwwerkzaamheden op hun grond toe te staan, - mits wordt voldaan aan de in de wet opgenomen voorwaarden wat betreft passende compensatie en/of overname van de grond.

Artikel 85 lid 2. Volgens de privaatrechtelijke natrekkingsregel wordt al wat gebouwd is op andermans grond, eigendom van de grondeigenaar. Deze natrekkingsregel wordt in artikel 85 lid 2, laatste volzin, doorbroken door de verlening bij wet van het recht van opstal aan de vergunninghouder. Overschrijving van een akte in de registers van het hypotheekkantoor is voor het ontstaan van dit recht van opstal niet vereist.

Artikel 86. In het bijzonder dit artikel regelt de bescherming van de eigenaar en andere titelhouders op de grond middels vastlegging in de wet van een uitgewerkte regeling van schadevergoeding, waarvan de inhoud voor zichzelf spreekt.

Artikel 87. Degene die een mijnbouwvergunning aanvraagt, moet rekening houden met mogelijke schadevergoeding en schadeloosstelling aan eigenaren van- en andere titelhouders op het terrein. De overheid behoudt het recht om, na het verlenen van een mijnbouwvergunning, domeingrond aan derden in grondhuur, huur of gebruik te geven. Dit mag echter niet voor het financieel risico komen van de vergunninghouder, waarin dit artikel voorziet: de vergunninghouder hoeft slechts rekening te houden met rehabilitatiekosten volgens diens verplichtingen ingevolge de wet en zijn mijnbouwvergunning, eventuele meerkosten zijn voor rekening van de Staat.

Artikel 88. Het kan zich voordoen dat vergunde mijnbouwactiviteiten een langere periode in beslag gaan nemen. In dat geval heeft de eigenaar of zakelijk gerechtigde het recht om van de houder van de mijnbouwvergunning te eisen de grond verplicht in huur over te nemen. Duurt het gebruik langer dan zes jaren dan kan de eigenaar of zakelijk gerechtigde eisen dat de vergunninghouder de eigendom of het zakelijk recht (bijvoorbeeld grondhuur) overneemt van het gebied dat reeds aan deze is verhuurd (lid 2).

Met betrekking tot bovengenoemde termijn van zes jaar, zie ook artikel 46: het zou te ver gaan om van de houder van een exploratievergunning te eisen de gronden te kopen.

leden 4 t/m 6. Het initiatief tot overname kan ook uitgaan van de houder van de mijnbouwvergunning, de procedure is beschreven in artikel 88 leden 4, 5 en 6.

In verband met de overname als bedoeld in dit artikel heeft de rechter slechts rekening te houden met de objectieve waarde; d.w.z. de waarde die door taxatie tot stand komt en niet de subjectieve waarde. De toegevoegde waarde als gevolg van de mijnbouwwerkzaamheden komt evenmin in aanmerking bij de waardevaststelling.

Een andere regeling zou onevenredig ten koste gaan van gunstige investeringsmogelijkheden in de mijnbouwsector, reden waarom artikel 89 lid 1 uitgaat van “de werkelijke waarde”.

lid 5. Zowel de houder van de mijnbouwvergunning als de rechthebbende of derde belanghebbende kan de meest gerede partij zijn.

Procedure gemeenschapsgronden

Artikelen 94 en 95

Voor deze regeling is gekozen op grond van het internationaal in de mijnbouwindustrie, door EITI en de Wereld Bank algemeen erkend mechanisme ter bescherming van de traditionele (collectieve) rechten van bewoners van gemeenschapsgronden door een Free Prior and Informed Consent (FPIC) procedure - naast de standaard procedure bij de rechter voor (individuele) schadevergoeding wegens materiële en immateriële schade.

Derhalve vormen de internationale standaarden en normen inzake de rechten en bescherming van de inheemse volkeren en dorpsgemeenschappen incl. de FPIC procedure de basis van deze artikelen.

Ten opzichte van het Decreet Mijnbouw houden de artikelen 94 en 95 uitdrukkelijk rekening met de rechten der inheemsen en marrons; zie o.a. de artikelen 3 t/m 6 (Investeringsfonds Gemeenschapsgronden), artikelen 21 sub d 1, 43 lid 1 sub e, f, g, 54 lid 2 sub j t/m p, 64, 65, 80 (ESIA en MEA), 94, 95.

Bewoners van gemeenschapsgrond zijn net als andere titelhouders verplicht om houders van mijnbouwvergunningen toe te staan mijnbouwwerkzaamheden uit te voeren op gronden die zij op basis van hun traditionele rechten feitelijk in gebruik hebben (artikel 94 lid 1), onder de voorwaarde dat daarmee vooraf hebben ingestemd op basis van FPIC.

Dit houdt tevens in dat, afhankelijk van de omstandigheden in het concrete geval, zij materiële en immateriële schade kunnen lijden, waarvoor compensatie geboden dient te worden en waarin dit artikel voorziet.

Indien partijen elkaar niet kunnen vinden omtrent de vaststelling van de schadeloosstelling, en/of de in artikel 95 aangeduide onderlinge samenwerking, kunnen zij zich voor wenden tot de Minister (bemiddeling) of het geschil ter beslissing voorleggen aan de Kantonrechter.

De uitkomsten van de besluiten en/of adviezen van het NIMOS en het DIS en van een toegepaste FPIC procedure vormen de basis waarop houders van mijnbouwvergunningen en bewoners van gemeenschapsgrond kunnen onderhandelen om te komen tot een overeenkomst inzake compensatie voor geleden materiële en immateriële schade en de onderlinge samenwerking zoals aangeduid in artikel 94 lid 6 onder b. De overeenkomst is het resultaat van communicatie en overleg tussen de vergunninghouder en de bewoners en dorpsgemeenschappen op of nabij het terrein waarvoor de mijnbouwvergunning is verleend en regelt o.a. voorzieningen die het mogelijk maken om gedurende de mijnbouwactiviteiten het eigen woon- en het (culturele) leefpatroon zo veel mogelijk te kunnen continueren.

Wat betreft de gevolgen van de mijnbouwwerkzaamheden voor de bewoners van gemeenschapsgrond, strekt dit artikel tot het voorkomen van miscommunicatie en geschillen tussen bewoners van gemeenschapsgrond en vergunninghouders door het stellen van algemene regels voor overleg, schadeloosstelling/compensatie en samenwerking tussen partijen.

Hierbij wordt uitgegaan van:

- (a) de door het NIMOS en het DIS bij de aanvraag van de betreffende mijnbouwvergunning te stellen voorwaarden en voorschriften als bedoeld in de artikelen 80 t/m 82,
- (b) de procedure Free Prior and Informed Consent (FPIC), indien toepasbaar en operationeel op grond van de geldende lex specialis inzake de grondenrechten en FPIC
- (c) een tussen partijen te treffen regeling voor schadeloosstelling (compensatie) van de bewoners.

Hoofdstuk XII (artikelen 96 tot en met 99) over het Mijntoezicht regelt uitvoerig het systeem van toezicht, Mijnspectie, Inlichtingenplicht en geheimhouding, met duidelijke bevoegdheden van de uitvoeringsorganen (DIS / GMD) en de mijninspecteurs.

Artikelen 96 en 97

De effectiviteit van deze (en elke andere) wet is mede afhankelijk van goed bestuur, vertrouwen bij de burgers in het bestuur/de overheid en adequate handhaving.

Toezicht op de uitvoering van de mijnbouwwetgeving heeft tot doel na te gaan of aan de wettelijke verplichtingen en aan verleende mijnbouwvergunningen verbonden voorschriften wordt/is voldaan en om sturend en corrigerend op te treden.

Het algemeen toezicht berust bij het bevoegde uitvoerende orgaan, vertegenwoordigd door de directeur van het DIS. Volgens een nog vast te stellen mandaat- en delegatieregeling, zal deze bepaalde bevoegdheden kunnen delegeren aan ambtenaren van het DIS en indien nodig aan tewerkgestelde externe deskundigen.

Het opsporen van strafbare feiten in de mijnbouw is een specialisme, waarbij de bevindingen en het (niet) handelen van de opsporingsambtenaar grote gevolgen kunnen hebben.

De opsporingsambtenaren dienen steeds mijnbouwkundig- technisch opgeleid, getraind en gekwalificeerd te zijn, wat tevens wordt geregeld in het Staatsbesluit ex artikel 97 lid 7 inzake de regeling van de organisatiestructuur en werkwijze van de Mijnspectie.

In dit verband is tevens van belang het “Proiect modernisering Mijnspectie”. Gezien de versnelde technologische ontwikkeling in de mijnbouwindustrie heeft de Mijnspectie nog een relatieve achterstand in te halen. Om optimaal te kunnen functioneren in het veld en te voorkomen dat de mijninspecteurs voor voldongen feiten worden gesteld, is het van belang dat zij onder meer met tablets gelinkt met het online GIS cloud database, de vereiste informatie in real time kunnen opvragen en updaten. Verder is actueel de aanschaf van drones voor het in kaart brengen van mijnbouwrechten en –vergunningen en de controle met luchtfoto's.

Afhankelijk van de aard van de geplande inspectiewerkzaamheden kunnen de directeur van het bevoegde uitvoerende orgaan en de bevoegdelijk aangewezen ambtenaren van dat orgaan (Mijnspectie) en externe handhavers zich door derden en voer- en vaartuigen doen vergezellen en instrumenten/materialen meebrengen. (artikel 97 lid 4).

Hoewel niet uitdrukkelijk verplicht gesteld, is het i.h.a. wel gewenst dit vooraf mee te delen aan de vergunninghouder en zijn personeel in het veld, gelet op de veiligheid van personen en om de vergunninghouder de gelegenheid te geven om de begeleiding en assistentie te regelen.

Hoewel er in de handhaving op moet worden gelet dat geen onnodige vertragingen en/of schade wordt toegebracht aan de uitvoering van de werkzaamheden, kan dit zich onder omstandigheden toch voordoen. Zo kan het technisch gezien noodzakelijk zijn dat voor bepaalde controle werkzaamheden een werk(proces) korte tijd onderbroken moet worden.

Dergelijke, uit de aard van de inspectie voortvloeiende vertraging of eventuele schade, valt binnen het normale bedrijfs-/ondernemersrisico waarvoor de Staat niet aansprakelijk is, tenzij er aantoonbaar sprake zou zijn van opzet of grove schuld van de kant van de handhaving.

Artikel 99

Geheimhouding

Gegevens die betrekking hebben op patenten, licenties, octrooien en in het algemeen gegevens omtrent marktposities zijn van vitaal belang voor de concurrentiepositie van houders van mijnbouwvergunningen. Deze gegevens mogen niet door de bevoegde functionarissen als genoemd in artikel 97 lid 1 openbaar worden gemaakt, onder strafbaarstelling van overtreding van dit verbod.

Artikel 100 en 101

Geschillenregeling en arbitrage

In principe zijn privaatrechtelijke geschillen in de relatie tussen de Staat en houders van mijnbouwvergunningen onderworpen aan de procedure bij de kantonrechter.

De Minister is bevoegd om een arbitrageprocedure overeen te komen. Bepaalde geschillen zijn echter uitgesloten van arbitrage. In geval van ontbreken van een internationale overeenkomst of verdrag met een bepaald land omtrent de ten uitvoerlegging van vonnissen en authentieke akten, vermeldt artikel 101 de mogelijkheid om de uitvoerbaarheid van de arbitrale uitspraak in het buitenland, bij overeenkomst te bedingen.

Artikel 102

Heffingen

Van aanvragers van mijnbouwvergunningen wordt een redelijke financiële bijdrage gevraagd in de (administratieve) kosten van verlening en verlenging van de vergunning.

De hoogte van de aanvraagvergoedingen houdt verband met de mate van complexiteit bij de verwerking en beoordeling van alle informatie ingediend bij de aanvraag en de technisch-administratieve kosten daarvan.

Bij verlenging van de exploratievergunning wordt geen vergoeding gevraagd. De reden is dat exploratie relatief hoge kosten en financiële risico's kan vergen, zonder dat er direct inkomsten tegenover staan, in tegenstelling tot de verlenging van de andere mijnbouwvergunningen.

De vermelde aanvraagtarieven van mijnbouwvergunningen kunnen zo nodig worden aangepast bij Staatsbesluit, gehoord het bevoegde uitvoerende orgaan. De kosten worden standaard berekend per beoordelingsactiviteit bij een mijnbouwproject, welke bij elkaar worden opgeteld.

Daarnaast wordt een recht geheven naar rato van de grootte van de oppervlakte van het terrein, als financiële tegenprestatie voor de uit de mijnbouwvergunning voortvloeiende rechten en bevoegdheden.

Artikel 103

Royalty

Dit artikel gebruikt de internationaal gangbare term "royalty", zijnde een vergoeding aan de Staat voor het gebruik van de eigendomsrechten van de Staat op de delfstoffen en het recht van de Staat op het gebruik daarvan. Houders van exploitatievergunningen zijn royalty verschuldigd per type ontgonnen delfstof.

Vergunninghouders tot kleinemijnbouw ter zake van goud betalen ingevolge het Staatsbesluit van 21 januari 2021 houdende nadere wijziging van het Besluit royalty kleinschalige bedrijven ter zake van Goud en Exploitatie Bouwmaterialen een royalty van 7,5%.

Voor de houder van een exploitatievergunning voor een delfstof niet zijnde bouwmaterialen wordt de royalty per delfstof vastgesteld op maximaal zes procent van de marktwaarde, te wijzigen bij Staatsbesluit.

Lid 5. In bijzondere omstandigheden kan voor een bepaalde periode geheel of gedeeltelijk ontheffing van de verschuldigde royalty worden verleend, onder meer wanneer de vergunninghouder gedurende een bepaalde periode aantoonbaar niet in staat is om de verschuldigde royalty te betalen als rechtstreeks gevolg van ingrijpend gewijzigde internationale economische omstandigheden wat betreft ontwikkelingen op de wereld grondstoffenmarkt, sterk verminderde afzet van producten door

verminderde vraag op de (wereld)markt of sterk verslechterde financiële positie van de mijnbouwonderneming.

Artikel 104

Vrijstelling van invoerrecht

Lid 1. De onderhavige bepaling regelt de faciliteit van gehele of gedeeltelijke vrijstelling van invoerrecht, als een noodzakelijke faciliteit in het kader van de investeringsincentive in de mijnbouwsector en is van toepassing op bedrijfsmiddelen en overige zaken die zijn aangeschaft tot de aanvangsdatum van de commerciële productie. Hieronder vallen ook aanschaffingen gedaan tijdens de exploratie fase, aangezien ook in die fase de vergunninghouder i.h.a. hoge kosten moet maken om in de exploitatiefase tot commerciële productie te kunnen overgaan. De Staat komt de houder van de exploitatievergunning derhalve ook in deze investeringsfase tegemoet met een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van invoerrecht.

Lid 2. De faciliteit van gehele of gedeeltelijke vrijstelling van invoerrecht is ook van toepassing op bedrijfsuitbreiding indien aanzienlijke investeringen zijn gedaan in goederen genoemd in lid 1. Of sprake is van een aanzienlijke bedrijfsuitbreiding moet door het mijnbouwbedrijf met overlegging van financiële gegevens worden onderbouwd, rekening houdend met het totaal bedrag dat t.b.v. de bedrijfsuitbreiding in bedrijfsmiddelen en overige zaken is geïnvesteerd in verhouding tot de omvang van het mijnbouwbedrijf.

Artikel 105

Afschrijving

Ook deze bepaling over de faciliteit van de vervroegde afschrijving moet worden gezien in het kader van de noodzakelijke stimulering van investeringen in de mijnbouwsector en heeft betrekking op de tot de aanvangsdatum van de commerciële productie gedane investering in een bedrijfsmiddel. Met deze bepaling kan de houder van de exploitatievergunning grote investeringen, die juist in de periode vóór de aanvang van de commerciële productie worden gedaan, vervroegd en willekeurig afschrijven binnen de eerste vijf jaren na aanvang van commerciële productie, op een wijze waarin dit in verband met de fiscale verplichtingen voor hem het gunstigst is. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat het hier niet gaat om het prijsgeven van belastingen, maar in beginsel om het verschuiven van de belastingdruk naar latere jaren, waardoor de liquiditeitspositie van het bedrijf in de beginjaren verruimd wordt en de financiering van investeringen wordt gefaciliteerd. Aangezien de (vervroegde) afschrijving binnen de eerste vijf jaren na aanvang van commerciële productie willekeurig kan plaatsvinden, kan het mijnbouwbedrijf/de vergunninghouder de hoogte van de afschrijving afstemmen op de bedrijfsresultaten.

Artikel 106

Herinvesteringreserve

Lid 1. Deze bepaling betreft een faciliteit voor de houder van een exploitatievergunning en verleent een definitieve belastingverlichting, indien de vergunninghouder de in een jaar gevormde reserve tot herinvestering, binnen 3 jaar nadat is gereserveerd, herinvesteert op een wijze zoals omschreven in lid 3.

Lid 2 regelt belastingverlichting in die zin, dat de houder van de exploitatievergunning tot ten hoogste 10% van de winst van het betreffende jaar aan de reserve tot herinvestering kan toevoegen.

Lid 3 In dit lid wordt geregeld dat de reserve binnen 3 jaren nadat die is gevormd, moet worden geherinvesteerd in Suriname op de in dit lid vermelde wijze.

Lid 4

Het vierde lid regelt de wijze waarop de herinvesteringreserve fiscaal moet worden behandeld in geval overeenkomstig het bepaalde in lid 3 is geherinvesteerd. Met deze faciliteit die werkt als een

soort subsidie, beoogt de Staat investeringen in de mijnbouwsector te stimuleren en dus de verdere ontwikkeling van deze sector mede richting te geven.

De investeringsfaciliteit die in eerste instantie werkt als een belastingverlichting middels het verlenen van uitstel van betaling van belasting, wordt een definitieve belastingverlichting, in geval binnen 3 jaren nadat de reserve is gevormd wordt geherinverteerd als bedoeld in lid 3. Lid 4 regelt namelijk dat de reserve ter grootte van het geherinverteerde bedrag niet vrijvalt ten gunste van de winst, maar definitief wordt vrijgesteld. Met de vorming van de herinvesteringreserve kan in elk willekeurig jaar worden gestart.

In de administratieve verwerking van deze reserve moet er gestaffeld worden met het doel dat de afboeking als gevolg van herinvesteringen eerst van het oudste jaar moet plaatsvinden, een en ander in samenhang met lid 5. In het verlengde hiervan zij aangetekend dat de aangeschafte bedrijfsmiddelen tegen aanschafwaarde moeten worden geactiveerd, welk bedragen de basis vormen voor de jaarlijkse afschrijvingen.

Lid 5 bepaalt dat in geval de reserve tot herinvestering die in een bepaald jaar is gevormd, niet of slechts gedeeltelijk is benut in de drie opeenvolgende jaren, het resterende onbenutte deel van de reserve in de winst van het vierde jaar moet worden opgenomen.

Lid 6 heeft betrekking op het beëindigen van de mijnbouwactiviteiten voor het verstrijken van de drie jaren periode, hoewel de reserve nog niet of slechts gedeeltelijk is benut. In dat geval moet de herinvesteringreserve worden opgenomen in de winst van het jaar waarin de bedrijfsactiviteiten zijn beëindigd.

Artikel 107

Niet-fiscale faciliteiten

Om de Surinaamse mijnbouwsector daadwerkelijk te kunnen ontwikkelen is een bepaalde mate van liberalisatie van het deviezenverkeer met het buitenland de noodzakelijke en in de internationale mijnbouwindustrie gangbare randvoorwaarde. Vereiste bedrijfsmiddelen, deskundigheid en technische assistentie kunnen initieel meestal uitsluitend in het buitenland worden ingekocht / ingeschakeld, en er is meestal sprake van buitenlands investeringskapitaal.

Dit artikel regelt specifiek de ten behoeve van de mijnbouwsector vereiste liberalisatie van het deviezenverkeer, aangezien de geldende deviezenwetgeving daarin onvoldoende voorziet.

Lid 2. Met het winstbegrip in lid 2 wordt aangesloten op de Deviezenregeling 1947/ Algemene Beschikking 105, waarbij aan de daarin vermelde niet-ingezetenen die in Suriname met buitenlands kapitaal investeren, vergunning wordt verleend voor transfer van de fiscale winst naar het buitenland. De bevoegdheid van de Deviezencommissie tot het stellen van nadere voorwaarden is opgenomen in artikel 5 lid 3 Deviezenregeling.

Artikel 108

Niet-toepasselijkheid Investeringswet 2001

In de Investeringswet 2001 zijn onder meer soortgelijke faciliteiten opgenomen als die welke zijn geregeld in de artikelen 106 en 107 van deze wet, alsmede faciliteiten, zoals "tax holiday", die in de mijnbouwindustrie niet gebruikelijk zijn. Derhalve sluit dit artikel uit dat de houder van een mijnbouwvergunning (dubbel) gebruik kan maken van de in beide wetten opgenomen faciliteiten.

Artikelen 109 t/m 111

Bekendmaking, bezwaar en administratief beroep

In verband met de vereiste rechtszekerheid en bestuursrechtelijke rechtsbescherming, zijn regels opgenomen over de bekendmaking van overheidsbesluiten inzake mijnbouwvergunningen, met de bezwaar- en beroepsprocedure en regels van bestuursprocesrecht.

Artikel 112

Ten behoeve van de effectieve handhaving regelt dit artikel de strafbepalingen, naast de toepasselijke bepalingen van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering.

Artikel 113

Overgangsbepalingen

De onder het Decreet Mijnbouw 1986 geldende regels en voorschriften werden/worden o.a. door bepaalde houders van mijnbouwrechten/concessiehouders soms onvoldoende nageleefd. Zo zou een deel van bedoelde mijnbouwrechten/concessies ingetrokken moeten worden, aangezien de tijd/termijn waarvoor het recht is verleend of waarbinnen door de gerechtigde van het recht gebruik moest worden gemaakt verstreken is.

Niet alle houders van mijnbouwrechten houden zich aan de rapportage- en betalingsverplichtingen. In bepaalde gevallen is het twijfelachtig of en in hoeverre ingediende stukken zoals de verslagen accuraat en conform de realiteit zijn.

Onder meer worden het verbod op commerciële productie (bij exploratie), het verbod op concessieverhuur (bij kleijnmijnbouw) en de plicht om toestemming te vragen alvorens de concessie onder te verhuren (exploratie, exploitatie) regelmatig overtreden. Een bepaalde machtspositie van bepaalde concessiehouders kon meespelen. Hiertegen kon tot nu toe onvoldoende handhavend worden opgetreden door een ernstig tekort aan capaciteit en middelen bij de GMD en het door de overheid onvoldoende investeren in- en prioriteren van de GMD.

Lid 1. regelt krachtens overgangsrecht de eerbiedigende werking voor de eerder op grond van het Decreet Mijnbouw verleende mijnbouwrechten, evenwel onder de in de leden 2 t/m 5 van dit artikel vermelde condities.

lid 2. de overgangsfase van vijf jaar is mede bedoeld is om het DIS de ruimte te geven om op gestructureerde wijze te kunnen optreden.

In de overgangsfase zal het bevoegde uitvoerende orgaan regulerend optreden naar houders van mijnbouwvergunningen die niet voldoen aan hun verplichtingen en een termijn van vijf jaar krijgen om zaken conform de wet in orde te maken.

Verder treedt het DIS corrigerend op indien blijkt dat de vergunningsvoorwaarden worden overtreden, of indien bijvoorbeeld het areaal te groot blijkt te zijn is in relatie tot het werkprogramma, de financiële mogelijkheden en/of de technische deskundigheid van de vergunninghouder.

Lid 6. Het Decreet Mijnbouw (S.B.1986 no. 28, zoals laatstelijk gewijzigd bij de Wet Maritieme Zones (S.B.2017 no.41)) en de Bauxietwet 1919 (G.B. 1919 no 76, geldende tekst G.B. 1953 no. 57, zoals laatstelijk gewijzigd bij Wet van 20 juni 1953 G.B. 1953 no 75) worden ingetrokken op de datum van de inwerkingtreding van deze wet, uitgezonderd de in lid 6 onder c. vermelde voorschriften.

Lid 9

Voor zover de Petroleumwet 1990 als lex specialis afwijkt van de bepalingen van de Mijnbouwwet 2021, zijnde de algemene wet (lex generalis) voor alle delfstoffen zoals ook het Decreet Mijnbouw, zijn de bepalingen van de Mijnbouwwet 2021 niet van toepassing op de olie- en gasindustrie. De kernbepalingen van de onderhavige wet zoals de artikelen 9 (onder andere de rechten van de Staat op alle delfstoffen in het offshore gebied) en 10 (indeling delfstoffen met inbegrip van koolwaterstoffen) en 82 lid 5 (zware ongevallen) gelden eveneens voor de olie- en gasindustrie.

De artikelen 2, 3 en 4 van de Petroleumwet 1990 verwijzen met zoveel woorden naar het Decreet Mijnbouw en na de inwerkingtreding van deze wet mitsdien naar de Mijnbouwwet 2021.

Artikel 114

Slotbepalingen

In verband met de vereiste coördinatie tussen deze wet en de nadere regeling van het bevoegde uitvoerende orgaan; het DIS, is het wenselijk dat de datum van de inwerkingtreding van deze wet daarop zo goed mogelijk aansluit. Aan de Minister en het uitvoerende orgaan moet voldoende ruimte worden gegeven voor de operationele voorbereiding van de voorschriften en de technisch - administratieve werkprocessen, alvorens deze wet in werking kan treden.

Tevens is het wenselijk dat voldoende ruimte wordt ingebouwd voor het vanuit de overheid geven van adequate voorlichting aan alle actoren en stakeholders binnen de mijnbouwsector over de veranderingen in de wet en de gevolgen daarvan.

Paramaribo, de 2021

(Mr.Ch. Santokhi)